

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Tre gårde der blev til én -

Historien om Frederikshøj – 1. del

Indledning

Gården Frederikshøj ligger på Skipper Clements Vej i Svenstrup, højt hævet i landskabet, lige øst for kirken. Mange kender gården, og ved at den igennem mange år var forsøgsgård for de danske spritfabrikker; men der er ikke mange, som kender den del af gårdens historie, der rækker længere tilbage i tiden.

Denne artikel vil fortælle om hvordan tre gårde, som med tiden smeltede sammen til én, blev til gården Frederikshøj. – Artiklen vil dels kaste lys over de enkelte gårde, og dels følge Frederikshøj i handel og vandel.

Den første del af historien går frem til år 1827, og næste del, som kommer i Lokalhistorisk forenings årsblad i 2019, vil fortsætte frem til år 1921, hvor Frederikshøj blev solgt til de danske spritfabrikker.

Fortællingen kan kun blive i begrænset form, da materialet om Frederikshøjs historie er meget omfattende; men det er min plan på et senere tidspunkt, at samle alt det materiale jeg har fundet, og lave en samlet oversigt til brug på lokalhistorisk arkiv. Artiklen er opbygget på den måde, at det overvejende er de originale dokumenter, primært adkomstdokumenter, der fortæller. Jeg har derfor valgt at bruge dokumenternes oprindelige stavemåde og sætningsopbygning.

Artiklen tager sit udgangspunkt i det efterfølgende kort, hvor de tre gårde samt kirken er afmærket.

1

2

3

4

5

Forklaring til kortet:

Pil nr. 1: Svenstrup kirke – er taget med som pejlemærke

Pil nr. 2: "Thor Nielsens halvgård" – ligger på den plads, hvor Frederikshøj i dag ligger

Pil nr. 3: "Annexgården" – ligger på den plads, hvor Frederikshøj i dag ligger

Pil nr. 4: Svenstrupgård

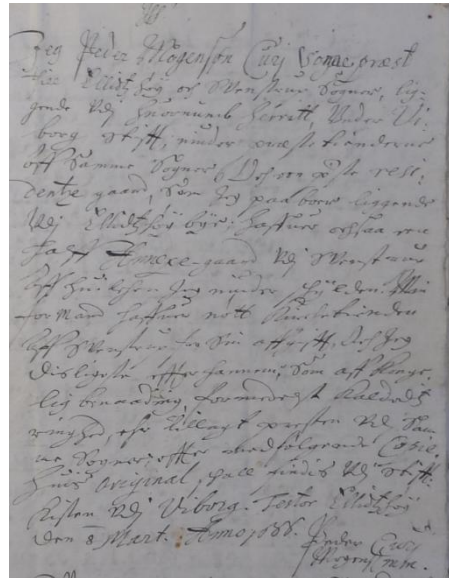
Pil nr. 5: Indkørslen til Svenstrupgård. Den fungerer i dag som den østre indkørsel til Frederikshøj. – er også taget med som pejlemærke.

"Annexgården"

En annexgård er en præstegård i et annexsogn. Igennem mange hundrede år har Ellidshøj og Svenstrup været et dobbeltsogn, med Ellidshøj som hovedsognet. Dermed var Svenstrup Annexsognet, og derfor hed præstegården "annexgården".

Annexgården i Svenstrup kendes ifølge et dokument, som ses her til højre, helt tilbage i 1632:

"Jeg Peder Mogensen Curi Sognepræst thill Ellidzhøy og Svenstrup Sogner, liggende Vdi Huornumb Herritt, Vnder Viborg Stifft, nuider præste Tiender Aff Samme Sogner Och vor pste. residenthze gaard, Som Jeg paa boer liggende Vdi Ellidzhøy Bye; haffuer ochsaa een halff Annex-gaard Vdi Svenstrup. Aff huilchen Jeg nuider schylden. Min For Mand haffuer nøtt Kierchetienden Aff Svenstrup for Sin affgifft, Och Jeg Disligeste effter hannem; Som aff Kongelig Benaadning formedelst Kaldetz ringhed, iche tillagt presten Vdi Sammer Sogner, effter medfølgende Copie huis Original schall findes Vdi Stiffts Kisten Vdi Viborg. Testor Ellidzhøy den 8 Mart. Anno 1632, Peder Curi Mogensen m.m."

Men Annexgården er uden tvivl ældre. Det er ikke urealistisk, at den også har ligget der ved reformationen i 1536, og endda tidligere. I dokumentet fra 1632 bliver gården betegnet som en halv Annexgaard, hvilket kan tolkes sådan, at den på et tidspunkt er blevet delt, fra at være en helgård til at blive den ene af to halvgårde, hvilket falder fint i tråd med den næste gård (*Thor Nielsens halvgård*) der skal beskrives.

Fra 1632 og frem findes gården beskrevet i kortere eller længere form adskillige gange. I disse dokumenter ses, at gården har været forpagtet bort, da præsten nok ikke har haft tid eller lyst til at beskæftige sig med landbrug.

Følgende er fra en præsteindberetning fra 1657:

"Viborg Bispearkiv, Hornum provsti - Svenstrup Sogn - Præstens Annexgaard - Peder Jensen, ½ gård"

Samme Peder Jensen havde også gården i fæste i 1672, hvilket ses af et andet dokument:

Consumptions- og folkeskat pr. 1. januar 1672. Svenstrup sogn - Præste Annexgaarden - Peder Jensen

I 1681 ses, at gården er overtaget af en mand ved navn Jens Madsen. Han beholdt gården i fæste igennem mange år

I Viborg bispearkiv findes der en oversigt over Annexgårdens jorder og bygninger fra 1690 som følger her:

"Annex Gaarden ligger i Svendstrup Sogn, og Skatter som andet Bøndergods.

Dens Capacite i Grunden er udi Lengden 105 Alen Breden 104 Alen.

Synden I steralingen er en Kaalhave 24 Alen Lang 28 alen bred.

Bygningen bestaar af 2 Huuse – Synder Længden /:Laden:/ 9 Bindinger – Vester længden /:Fæehuus:/ 6 Bindinger.

Agrene ligger imellem de andris udi de 10 Aars giøder.

1. Skov Vangen 2 Agre 4 Blocke - 2. Langaggers Vang 1 Agre 2 Blocke - 3. Vidals Vang 1 Ager 3 Blocke - 4. Dybdals Vang 2 Agre 1 Block - 5. Synderdams Vang 2 Agre en Block 1 liden Toft - Udi 6. Slettøys Vang 2 Agre - 7. Øretøys Vang 1 Ager 1 Block - 8. Kvacke Vang 2 Agre - 9. Gammel Tofts Vang 2 Agre - 10. Vestertofts Vang 2 Agre 2 Blocke

Sæden kand ungefæhrlig Være Byg 4½ Tønder, Rug 6 Tønder, Avn 10 Tønder.

Annex Gaardens Enge ligge iblant de andre i Svenstrup Kiær, og kand bierges aarligen 4 Læs Høe.

Herligheden hører Præsten til og gives 6 daler i Arbeyds Penge aarligen

Landgilden yder hand aarligen til Præsten Rug 10 skiepper, Byg 12 skiepper., Avn 20 skiepper. - Deres Taxt i Matriculen er 4 Tønder. 3 Fjerdingskar 1 album.

Inventarium er der icke."

Helt frem til år 1700 var det Jens Madsen der havde gården i fæste; men det ser ud til at præsten på det tidspunkt var blevet træt af at have Annexgården, da han søgte om at må sælge den. I et brev fra Rentekammeret hedder det:

"Præsten i Ellitshøj Frederik Sørensen Blochs Ansøgning om Bortsalg af Anneksgaarden i Svendstrup skal sendes til Stiftamtmands og Biskops Erklæring"

Der skete tilsyneladende ikke noget i den omgang, for i 1705 forsøgte præsten atter, hvilket også ses i et dokument fra Rentekammeret:

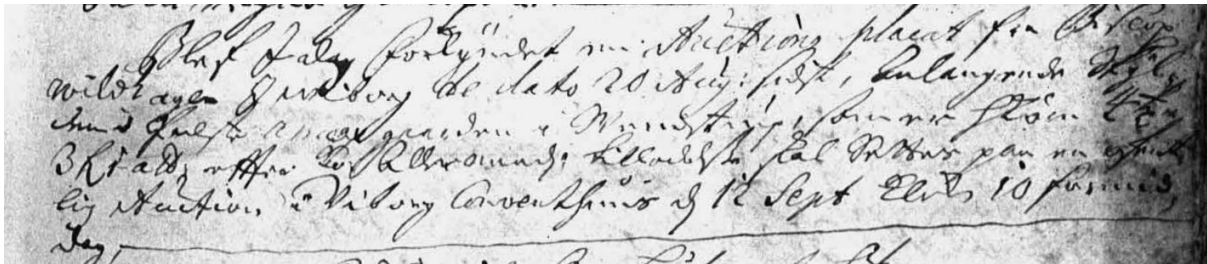
"Præsten Frederik Sørensen Blochs Ansøgning om, at hans Anneksgaard i Svendstrup (*Hornum Herred*) paa Grund af dens afsiden Beliggenhed og Umulighed af, at faa den bortfæstet maatte komme til Auktion og Kapitalen henlægges til Embedet, kan ikke bevilges, da Eftermanden maaske ikke vilde finde, at det svarede Regning"

Det var ikke muligt at komme af med annexgården i denne omgang; men i 1708 bortforpagter Frederik Sørensen Bloch præstegården i Ellidshøj, og flytter hen i Annexgården i Svenstrup.

I 1710 er Annexgården i første omgang bortforpagtet til en mand ved navn Hans Christensen, men senere samme år står der i "Mandtal til Folkelønningskatten 1711", at "Annexgaarden er ikke bortfæstet, men avlingen udlejes"

I 1713 ser det endelig ud til at Præsten kan komme af med Annexgården. I Hornum Herreds justitsprotokol findes følgende:

"Torsdagen d. 31 Augusti A^o 1713 – Blef I Dag Forkyndet en Auctions Placat for Biscop Vildhagen i Viborg til Dato 20 Aug. sidst Anlangende Skyldendes Præste Annexgaarden i Svenstrup, som er hartkorn 4 tønder 3 fjerdingkar. 1 album effter Kongelig Allernaadigste tilladelse skal Settes paa en offentlig Auction i Viborg Conventhuus d. 12. Sept. Klok. 10 formiddag."

Her ses udsnittet fra Hornum Herreds tingbog, der viser tilladelsen til at afholde auktion.

Men præcis hvornår annexgården blev solgt vides endnu ikke. Den blev formodentligt solgt i perioden 1713-1716, hvilket ses af det følgende, som er et pantebrev som den daværende præst, Adam Levin Bloch, udstedte i 1758:

"Adam Levin Bloch Sogne Præst for Ellershøj og Svenstrup Menigheder kiendes og hermed Vitterlig gjør, at som Annexgaarden i Svenstrup efter Kongl. allernaadigste Resolution ved daværende Stiftsbefalingsmand, Høyædle og Velbaarne Hr. Baron Friderick Kragh og Biscop Doct. Caspar Vildhagen deres Direction og offentlig holdt Auction er bortsolgt for penge 80 Slette daler hvilke efter Kongl. allernaad. anordning paa Rentte skal udsættes"

I forbindelse med resolutionen er nævnt to mænd, Friderich Kragh og Caspar Vildhagen. Ved at se på deres embedsperioder, så passer det fint med den tidligere i 1713 givne tilladelse til at bortsælge annexgården. Casper Vildhagen, var biskop over Viborg Stift (*Ellidshøj og Svenstrup hørte igennem mange hundrede år til Viborg Stift*) fra 1712 til sin død d. 28. april 1720. Friderick Kragh var stiftsbefalingsmand over Viborg Stift fra 1695-1713. De havde derfor en fælleds embedsperiode i 1712-1713.

I dokumentet fra 1758, står der endvidere, at pengene skal udsættes på rente, og det er præcis derfor at dette pantebrev blev udstædt, og at vi af den vej fik at vide, at annexgården virkelig blev solgt.

Obligationen i sin helhed følger her:

”Torsdagen d. 11 May A^o 1758: Et Pantebrev: Adam Levin Bloch Sogne Præst for Ellershøy og Svenstrup Menigheder kiendes og hermed Vitterlig gjør, at som Annexgaarden i Svenstrup efter Kongl. allernaadigste Resolution ved daværende Stiftsbefalingsmand, Høyædle og Velbaarne Hr. Baron Friderick Kragh og Biscop Doct. Caspar Vildhagen deres Direction og offentlig holdt Auction er bortsolgt for penge 80 Slette daler hvilke efter Kongl. allernaad. anordning paa Rentte skal udsættes Præsterne i Kaldet til nytte, og saaledes forblive en stedse staaende og Evigvarende Capital for dem, hvoraf de isteden for den forige Skyld af Gaarden herefter aarlig skal nyde Renten, og min Sal. Fader Hr. Friderick Bloch forhen Sogne Præst til bem^{te} Elleshøy og Svenstrup Meenigheder har haft samme Capital 80 Slette daler hos Sig bestaaende”

Her kom den passus der fortæller, at annexgården blev solgt i eller før 1716: ”*min Sal. Fader Hr. Friderick Bloch forhen Sogne Præst til bem^{te} Elleshøy og Svenstrup Meenigheder har haft samme Capital 80 Slette daler hos Sig bestaaende*”

Frederik Sørensen Bloch døde d. 19. juli 1716, og derfor må, efter hvad der står i pantebrevet, annexgården være solgt før.

Pantebrevet fortsætter:

”imod hans iboende Præstegaard til forsickring for efterkommende Præst udi Kaldet er sat og gavner, men Renten af min Sal. Fader oppebaaren som hannem Self tilhørende. Saa efterdi ieg udi Embedet ved erm^{te} Elleshøy og Svenstrup Meenigheder Min Sal. Fader haver Succederet og mig ved Præstegaardens tiltrædelse og Kiøb er gotgiort den Summa 80 Slette daler, for hvilke den, som for ermældte til efterkommendes Forsickring ved udgifne Obligation var forhæftet, saa ieg bem^{te} Capital Rigtig haver annammede og bekommed, mig og af min nu værende Kiere hr. Biscop høyædle og høyærværdige hr. Andreas Wøldeke er bevilged forn^{te} Capital 80 Slette daler fremdelis til laans at maae beholde, aldsaa forpligter ieg mig og mine Arf^v for denne Capital 80 Slette daler at være ansvarlig, og i fald pengene hos mig med hr. Biscopens samtycke min Livstid maae blive bestaaende, skal mine Arf^v een for alle eller nogle for een, være forbunden Ærlig og Reedelig at betale samme 80 Slette daler strax efter min Død til hr. Biskopen paa efterkommende Præste udi Elleshøy hans veigne, dog uden nogen Rente, som mig Self for min livs tid er tilhørende, Men skulde hans Høyærværdighed hr. Biskopen paa min Succesors Veigne ei agte det tienligt at lade forn^{te} Capital saa længe hos mig forblive, skal ieg bepligtet være Capitalen straxen efter et halv Aars lovlig opsigelse til hans høyærværdighed at betale. Des imidlertid pantsætter ieg hermed til forsickring for denne hos mig bestaaende Capital min iboende Præstegaards Bygning i Elleshøy Bye med 1st Prioritet. Og at efterkommerne ydermeere om Capitalen kand være forsickred, ifald samme min Præstegaards Bygning /:det Gud Naadelig afvende:/ enten paa een eller anden maade skulle for u-lyckes, skal hans

høyærværdighed paa Efterkommendes veigne have Pant Rettighed med første prioritet udi Naadsens Aarets Indkomster af dette mit Kald efter min Død, indtil Capitalen Skadesløs afbetalt vorder. Til Bekræftelse at saavel deris Høyædle høyærværdighed hr. Biskopen, som og efterkommende Præst udi Kaldet for disse 80 Slette daler laan til mig skal blive i alle maader af mig og mine Arf^v angerløs og Skadesløs holden, haver ieg denne min Pante Obligation Egenhændig skreved, underskreved og mit Zignete hostrykt, og venligen ombedet Velærværdige og høylærde H.e. Marcus Alsing Sogne Præst til Niibe og Woxleuf Meenigheder og Provst udi Hornum Herredt Velærværdige hr. Mads Alsing medtiener i ordet sammestæds, dette til vitterlighed at underskrive og forseigle. Wiborg d. 17 April 1758, Adam Levin Bloch (L:S) Til Vitterlighed underskriver M. Alsing (L:S) ligeledes underskriver M. Alsing (L:S) Der i dag blev læst og paaskreven”

Det har endnu ikke været muligt at finde ud af hvem der købte annexgården, og hvem de efterfølgende ejere indtil 1782 var; men senest i 1782 blev annexgården forenet med Svenstrupgård, som er en af de tre nævnte gårde. I mange andre sammenhænge har det været muligt at finde denne type salg i skøde og panteprotokollerne, men det har desværre ikke været muligt for annexgårdens vedkommende. Men følgende viser at der er sket en sammenlægning senest i 1782. Det er et brev fra Svenstrupgårds daværende ejer Jens Chr. Holmark til Aalborghus amt, hvor han påpeger, at hans rettigheder må være, som da annexgården tilhørte præstekaldet :

”Dend her i Byen værende Skoeleholder fordre af mig, Rug, Penge og Korn, ligesom af de andre Beboere heri Byen – Men foruden at jeg ikke har nogen Børn som søger derhen, saa er Min paaboende Gaard en Præstegaard, hvor Præsten for Svenstrup og Ellitzhøy stedse Boede, indtil samme blev solgt fra Kaldet, da Præsterne siden har boet paa Annexgaarden (*præstegården*) i Ellitzhøy. Og da alle Præstegaarde er frie for slig Contributioner og min Gaard er solgt her fra kaldet med dend samme Ret dend dertil har lagt, saa haaber jeg underdanigst ligesom Præsten, at blive befriet saavel for ovenmelte, som og for Herredsfoget Korn, Naar det Med første skulle blive krævet, hvorom jeg dog udbeder mig Deres Excellences Naadigste Giensvar til min underdanigste efterretning, paa det jeg ikke i Nogle af disse Poster skulle handle imod Deres Villie som jeg alletider anseer for en hellig Lov. Naadigst Giensvar forventes underdanigst af. Svenstrupgaard dend 2 Novb. 1782 J.C. Holmark Til S:T: Hr. Stiftbefalingsmand og Ridder von Levetzau.”

Her følger sluttelig et par notater, som også viser at annexgården er blevet solgt fra præstekaldet: I Liber dacticus, som er et sogns dagbog, ses d. 24. januari 1805: ”Punkt 2: Mensal og Annex Gods: Annex Gaarden i Svenstrup, der staaer for 4 Tønder 3 skiepper 1 Fjerdingskar 2 album er solgt fra Kaldet; Præsten har ey andet end Tienden af samme i Behold” - og senere i 1818, i forbindelse med en tiendefordeling, står der bla. om gården Frederikshøj:

”Efter Anmeldelse er Hartkornet til samme i alt 13 Tønder 5 skiepper. 3 fjerdingkar. 2 album., hvoraf noget skal være Annex Hartkorn, som Præsten hæver alle tre

Tiendens Deele af, men Tiendetagerne og Yderne vare ved Forhandlingen ikke aldeles eenige om hvor meget af samme der bestemt var Annexhartkorn" – "Annexhartkornet" var et udtryk for den beskatningspligtige jord, der kom fra Annexgården.

"Thor Nielsens halvgård"

Jeg har valgt at kalde denne gård "Thor Nielsens halvgård", udelukkende fordi det er Thor Nielsens navn der er angivet på det kort der indledte artiklen. Det var Thor Nielsen der i sin tid solgte sin halvgård til ejeren af Svenstrupgård, så den kunne indgå i det samlede gårdkompleks.

Men jeg vil starte med den tidligst kendte ejer af halvgården. Det er en mand ved navn Jørgen Hansen Blikfeldt, hvilket ses af det skifte der blev foretaget efter ham d. 21. marts 1767; men som tidligere skrevet i artiklen, så tror jeg at denne halvgård har hørt sammen med annexgården i fordums tid.

Følgende er fra skiftet efter Jørgen Hansen Blikfeldt:

"Stervboets tilhørende Selveier Stæd hvis Hartkorn er efter Landmaalings nye Matricul 5 Tønder 6 skiepper 2 Album, med derpaastaaende Bygninger, Grund og Eiendom og et paa Gaardens grund værende gadehuus, blev af Vurderingsmændene efter nøieste Skiønsomhed og overveiende Taxeret i alt for den Summa 300 rigsdaler"

Enken Hedvig Jakobsdatter blev siddende i gården, og blev d. 8. november 1768 gift igen. Hun blev gift med en mand ved navn Christen Christensen Jelstrup.

Allerede i året 1770 vil Christen Christensen Jelstrup sælge gården, hvilket ses i Jyske Efterretninger, som var forløberen for Aalborg Stiftstidende og Nordjyske. Heri står der under datoerne d. 16. og 30. november:

"Da Christen Christensen Jelstrup er sindet underhaanden at vil bortsælge sin paaboende Gaard, Hartkorn nye Matricul 5 Tønder 6 Skiepper 2 Album beliggende udi Svenstrup, 5 Fierdingvey sønden for Aalborg i en god og frugtbar Egn; Saa ville de, som maatte have Lyst til samme at kiøbe, behage, jo før jo hellere, sig hos Hannem at indfinde, for derom at accordere"

En tilsvarende indrykning i Jyske Efterretninger kom også d. 8 og 15. februar 1771; Christen Christensen Jelstrup fik gården solgt i 1771, men skødet blev først tinglæst i 1774 uvist af hvilken årsag. Den nye ejer var Seig. Christen Lange i Ferslev.

Christen Lange døde fra gården, og hans kone beholdt den frem til 1780 hvor den blev solgt til den tidligere omtalte Thor Nielsen, som tilsyneladende har boet der, og måske stået for driften:

Her ses skødet: Torsdagen d. 15de Juny 1780 Læst følgende Skiøde:

"Jeg Underskrevne Catrine Maria Fletcher Salig Cammer Raad Langes efterladte til Ferslef, med Lauvæрге, kiendes og hermed Vitterlig Giør, at have Solgt og Afhændet, som ieg og hermed Sælger, Skiøder og Aldeles Afhænder fra mig og

mine Arfvinger til Velagte Thoer Nielsen i Svenstrup og hands Arfvinger dend mig tilhørende halve Gaard udi bemeldte Svenstrup Sogn og Bye under Aalborghuus Amt, som hand hidindtil Selv haver Beboet, Hartkorn Nye Landmaalings Matricul 5 tønder 6 skiepper. 2 album, for dend Summa 460 rigsdaler, hvorunder tillige er Indbefattet dend Gaarden tilhørende Gadehuus med Berg-hauge og Gade Eng, paa samme Vilkaar, som det ved Gaardens Salg til min Sal. Mand blev Reserveret Christen Jelstrups huustrue Helvig Jacobsdatter til Beboelse og brug uden Afgift saa længe hun lever og Beboer samme; Men efter hendes Død eller Bortreise derfra at følge Gaarden. Samme halve Gaard med Paastaaende Bygninger og berørte Gade Huus med alle sine Rætte tillæggelser af Agger og Eng, Fiske-Vand og Fæegang, Tørve Grøft og Lyngslet inden og uden Marke Skiel, Aldeles indtet i nogen maade undtagen af hvad der nu tillægges af Arrilds tiid tillagt haver og med Rætte Bør dertil at ligge /:uden Alleene det huus med tilliggende Eiendomme, som er 3 skiepper, Siiger trej skiepper Byg-Sæd Jord i hver Aars Giøde, Et Heede Reeb kaldet Vej Reebet og en Eng ved Døsbeck, kaldet dend Indluckte Eng, hvilket fra Gaarden Reserveres og forbeholdes Christen Blickfeld udi Stoere Binderup, efterdags paa samme maade som forhen:/ Bemeldte Thoer Nielsen og hands Arfvinger skal og maa have, nyde, bruge og til Evindeligh Ejendom beholde. Og kiender ieg mig og mine Arfvinger ingen ydermeere Lod, deel, Rætt eller Rættighed at have til eller udi fornefte halve Gaard eller noget af dets Rætte tilliggelser efter denne Dag i nogen maade /:siiden ieg af Meerbemeldte Thoer Nielsen haver Annammet fornøjelig Betaling i Ermeldte Capital Fiire Hundrede og Tredsindstve Rigsdaler:/ Men samme skal herefter tilhøre Thoer Nielsen og hands Arfvinger som et kiøbt Eiendom, hvilket ieg og Arfvinger ham eller Dem, skal fri frelse og hiemle for hver Mands Tiltale, som derpaa med Rætte kunde tale. – Til Stadfæstelse haver ieg og Lauvæрге dette mit udgivne Skiøde Egenhændig Underskrevet og forseiglet i overværelse af Laurs Sørensen Buus og Christen Jensen begge af Ferslef som med os til Vitterlighed underskriver og forseigler. Datum Ferslef den 3^{die} Juny 1780, C:M:F: Sal. Langes (L:S) Som Lauvæрге underskriver Mouritz Mørch (L:S) Efter Begiæring som overværende underskriver og Forseigler, Laurids Buus (L:S) Christen Jensen (L:S) Da ingen Kiøbe Contract, skriftlige Conditioner eller noget andet saadant Documenter, om det kiøb som dette Skiøde indeholder, imellem os eller Andre, paa vores Veigne, have været oprættet, det kand vi Sandfærdig Attestere, Ligesom og i tilfælde Eedelig Bekræfte. Ferslef Anno Loco Die ut supra, Thor Nielsen, C:M:F: Sal. Langes.

I 1781 døde Thor Nielsens kone. Der blev afholdt et skifte dateret d. 7. februar. Ved skiftet blev som vanligt opregnet alle boets aktiver og passiver. Jeg har her gengivet en del af aktiverne, nemlig dyr og redskaber der hørte til gården:
"Paa Loftet – 6 stækker Hampp Sækker 1 rigsdaler, 2de Bundne Løb 8 skilling, 3de Hyllier med Draue og 4de River 2 rigsdaler, 2 Lyng leer med Drauge 4 skilling. – I Gaarden. – Bæsterne – Een Graae Hoppe i Fold 7 Aar 12 rigsdaler., een Graae Hæst 7 aar 9 rigsdaler, een Sordt Brund Være-plag 4 aar 10 rigsdaler, een Dito Plag Graaeskimlet 4 aar 10 rigsdaler, Een Sordt Hæste-plag 4 aar 8 rigsdaler, Een Sordt

Hæst 10 aar 7 rigsdaler – Fæe Chreaturene. – 1 Sordt grimmet Koue 10 Aar 5 rigsdaler, 1 Sordt Stiernet Dito 9 aar 3 rigsdaler, 1 Sordt Dito 7 aar 4 rigsdaler, 2de Graae broget Qvier hver i 4 Aar 10 rigsdaler, 2de Stuude een Graae og een Sort hver udi 3 aar 12 rigsdaler, 2de Stuude- Kalve og 2de Qvie dito 4 rigsdaler – Faarene. – 31 støkker Faaer á stk. 4 mark (er) 20 rigsdaler 4 mark, 7 stk. ung Faaer og 2de Vedere á 2 mark (er) 3 rigsdaler, Et Soe Svin 1 rigsdaler, Een Vogn med 4re beslagne hiuel, Hauger, hammel og Stiert, samt tilbehøret drætte-Tøye 10 rigsdaler, Een Dito og med beslagne hiuel, Ledder, stenger og tilbehørende Drætte-Tøy 6 rigsdaler, 2de Gamle Træ-Vogne med Møg fiele paa 6 rigsdaler, Een Ploug med Jern og tilbehør 2 rigsdaler., 2 Harver, den ene halv med jern Tender 1 rigsdaler, Een Hakkelse Kiste med Kniv 4 mark, een Slibe-steen med Træ-Axsel 1 mark, En Øxe, en Hammer, En Knibetang, en Bred Kniv, en Nauer, 2de Sømme-borrer og een Saug 1 rigsdaler, 2de Pleiler og en Rive 8 skilling., 2de Saave 1 mark, 2de Tørvespader 2 mark, en skouel og en Græb 6 skilling, en Slæde 3 mark, 4 stk. Hamppe-Tyrer til Bæsterne 2 mark”

Thor Nielsen beholdt derefter sin gård i godt og vel 5 år. D. 17. august 1786 solgte han den til Kammerherre Moltke, som var ejer af Svenstrupgård. Skødet ses her: Torsdagen den 17 Augustii 1786 blev læst Thoer Nielsens udgiven Skiøde til Hr. Kammerherre Moltke paa en halv Gaard i Svenstrup

”Ieg underskrevne Thoer Nielsen nu boende i Sønderup tilstaaer og vitterlig gjør, at have solgt og afhændet, som ieg og hermed sælger, Skiøder og aldeles afhænder fra mig og mine Arvinger til Høy og Velbaarne Hr. Kammerherre og Obriste Moltke paa Svenstrupgaard og hans høye Arvinger, den mig tilhørende og forhen paaboende halve Gaard udi bemelte Svenstrup Sogn og Bye under Aalborghuus Amt i Hornum Herred staaende for Hartkorn, nye Landmaalings Matricul 5 Tønder 6 Skiepper 2 Album for den Summa 630 rigsdaler., hvor under tillige er indbefattet det Gaarden tilhørende Gade Huus med sammes tilliggende, som beboes af Helvig Jacobsdatter, hvilket hun til Beboelse og brug uden Afgifts Svarelse, beholder saalænge hun lever og beboer samme, men efter hendes Død, eller bortreyse derfra at følge Gaarden, samme halve Gaard og tilhørende Gade Huus med paastaaende Bygninger og alle sine rette tillæggelser af Agger og Eng, Fiske Vand og Fæe Gang, Tørve Grøft og Lyng slet, alt saaledes som samme ved den afvigte Aar 1784 fuldføret Lovlige opmaaling, Taxation og skeedte Uddeeling, er bleven forbenævnte Gaard og huus udlagt og tildeelt, intet deraf i nogen maade undtagen, af hvad som der nu tilligger, og efter Deelingen med rette bør dertil at ligge, Høybemelte S:T: Kammerherre og Obriste Moltke og hans høye Arvinger, maae have nyde bruge og til evindelig Eiendom beholde. Og kiender ieg mig og mine Arvinger ingen ydermeere Lod, Deel, Ret eller Rettighed at have til eller udi forbenævnte halve Gaard og tilhørende Huus eller noget af dets rette tillæggelser efter denne Dag i nogen maade siden ieg af meere Høybemelte Hr. Kammerherre og Obriste Moltke haver annammet den accorderede Betaling med Sex Hundrede og Trediver Rixdaler, men samme skal herefter tilhøre Høybemelte Hr. Kammerherre og Obriste Moltke og hans høye Arvinger, som et kiøbt Eiendom hvilket ieg og Arvinger Ham eller Dem skal frie frelse og hiemle for hver Mands Tiltale, som derpaa med rette Kunde tale. -

Til Bekræftelse under min Haand og forseigling, samt tilformaaet Niels Kraas i Finstrup og Niels Christensen i Gammel Hasseriis med mig til Vitterlighed at underskrive. - Svenstrup den 20 Juni 1786, Thoer Nielsen (L:S) Til Vitterlighed efter begjæring underskriver Niels Kraas (L:S) Niels Christensen (L:S)
Om ind bemelte Kiøb haver der ikke været oprettet nogen skriftlig Contract eller Conditioner. Det bliver herved ifølge den allernaadigste Forordning attesteret. Datum ut supra, Moltke.”

Dermed er den anden og sidste gård overgået til Svenstrupgård, som beskrives i det følgende afsnit:

”Svenstrupgård”

Svenstrupgård skiller sig markant ud fra de to tidligere beskrevne gårde, hvoraf den ene var en præstegård, og den anden et mere traditionelt landbrug. Svenstrupgård var en gård for den rigere del af befolkningen.

Svenstrupgård er væsentlig nyere end de tidligere beskrevne gårde, men hvornår den blev bygget ved jeg ikke. I det righoldige materiale jeg har set, er gården første gang omtalt i 1760 hvor den var ejet af Hans von Paulsen der var Regimentskvartermester og Auditør ved det nordre jyske Nationale Infanterie Regiment. Hans von Paulsen ejede også gården i 1765 hvor han mageskifter (*bytter*) noget jord med sin nabo Peder Blikfeldt; men Hans von Paulsen døde kort tid efter. Han blev kun 31 år gammel. Ved sin død var han ikke en holden mand, han var nærmest det der kan kaldes fallit, hvilket ses af et afkald i Viborg Landstings skøde- og panteprotokol: Arv og Giælds Fragaalse efter afgl. Capitaine og Regiments Qvartermæster Paulsen – dat. 17 Decbr. 1765 – læst 15. januar 1766:

”Som ieg underskrevne Sophia Magdalene Dietrich Sl. hr. Capitaine og Regiments Quartermæster ved det Nordre Jydske National Infanterie Regiment Hans Paulsen, hans efterladte Enke tilligemed Laugværge ugierne har maattet fornemme, at min Sal. Mands efterladte Stærvboes Midler ikke kan tilstrække til de Hr. Creditores afbetaling, endeel af bem.te Hr. Creditorer ei heller efter min til dennem skriftlig giorte anmodning, har fundet dem fornøiede med at modtage en efter mine Omstændigheder proponeret og for dem taalelig Accordt; Saa foraarsages ieg efter slige eksisterende Omstændigheder at undergive Skifte Rættens videre lovlige administration ald Stærvboens tilhørende Effecter og Midler, at de Hr. Creditorer deraf kan nyde hvad dennem til deres Fordringers afbetaling efter Loven og Forordningerne kan tilkomme,

Og iøvrigt fragaar ieg og hans efterladte Børn herved ald Arv og Gield i dette min Salig Mands Stærvboe – thi bliver saadan min Declaration til de Hr. Creditorers efterrætning publiceret til Nørre Jydlands Landsting, at de derefter, om Deres Fordringers afgjørelse ville behage at melde dem hos Skifte Rættten.

Derhos ombedende de Velædle og Velbyrdige Hr. Landsdommere ved Nørre Jydlands Landsting at denne min Declaration for Landstings Rættten maatte vorde

læst, paaskreven og mig igien tilbageleveret. Dets til ydermere Stadfæstelse under min og Laugværgeres Haand.

Svenstrup d. 12. Decembr. 1765, S.M. Paulsen nee de Dietrich.

Som Laugværge underskriver H. Kiermann. Paa min Sal. Broders Børn Christiane, Charlotte Paulsen, og Christian August Paulsen Deres Vegne underskriver ieg som Constitueret Værge for samme, Nicolaus Paulsen."

En følge af Hans von Paulsens død og efterfølgende fallit, som ses af afkaldet var, at Svenstrupgård blev solgt ved offentlig auktion d. 4. og 5. marts 1766. Svenstrupgård blev solgt til "Frue Oberstinde Ahrensdorff til Haunø"

Her ses auktionsskødet, hvor der bla. er opregnet hvor mange bygninger der var til gården:

1766 Torsdagen Den 15de Maj Læst følgende Auctions Skiøde.

Johan David Conradi Kongelig Majestets Bye Foged i Nibe og Herreds Foged i Hornum og Flesckum Herreder, Poul Rich allerhøist bemelte Deres Kongelig Majestets Bye og Herreds Skriver sammestæds. Gjører Vitterligt, at Aar 1766 d. 4de og 5te Marty derefter Hornum Flesckum Herreders Auctions Protocolls udviisning, samt foregaaende Publicerede Placater holdet offentlig Auction i Svendstrup over Salig Capitain og Regimentsqvarter Mester Hans von Paulsens Stervboegaard og dends Besætning som til Auctionens Drifft henhører. Ved hvilcken Auction berørte Gaard /:som udi Aalborghuus Amt, Hornum Herred, Svendstrup Sogn og Bye er beliggende, og udi det til Auctionen udstæde Catalogii er med dends tilliggende Beskreven saaleedes: gaaende Hartkorn som er 7 Td. 4 Skip. 2 alb. Hartkorn inddeelt udi 9 vange som bruges til udsæed, 2 vange til Rug, 1 Vang til Byg, 2 Vange til Haure som aarlig besaaes Da i samme kand nemlig saaes det Eene Aar for det andet Rug 10 Tønder, Byg 8 Tønder, haure 20 Tønder, Høe afles det Eene Aar for det andet 8 á 9 Læs. Skærd og Heder Tørve er saa meeget at nogen kunde til fornøden Ildebrændsel kand være; af Gaardens Hartkorn er 3 Tønder, som er herlighed hvoraf Restrups Ejere hæver afgifft aarlig med 3 mark, og er altsaa til Gaarden paa Leere Mark 5 Agere og 2 Enge, og frie fælleds Drifft, naar denne Gaards Ejere sammen forlanger, saa Gaardens Hartkorn med paastaaende Huuse som er 27 Fag, Stuehuus 14ten Fag, Porthuus Norden for 17 Fag, Ladehuus 24 Fag, det væstre huus til Fæe Stald og Tørvehuus i alt Gaardens Bygning 82 Fag huus:/ Blev oprabt ved første Dags Auctions holdelse men som ingen antagelig Bud skeede, Blev med samme beroende til anden dagen, Bemelte 5te Marty 1765, Da er Pependick under 2^{den} 3^{die} opraab, paa Condition naar den Dag da Rugsæd 10 tønder maatte følge gaardens kiøb, bød for hver tønde Hartkorn 81 rigsdaler, siger Firesindstve og Een Rigsdaler, og som dette hans Bud i blant adskillige giorte Bud og overbud blev det høieste, Saa blev og foreskrevne Gaard og Rug-Sæed hannem som høist bydende for dend Summa 609 rigsdaler 1 mark 2 skilling, Siiger Sex hundrede og Nie Rigsdaler Een Mark og Toe skilling saaleedes som forandført findes, offentlig Solgt og Tilslagen.

Hvilcket hand Declarerede at være Højvelbaarne frue Oberstinde Ahrensdorff til Haunø hendes Bud, da siiden Høybemelt Frue Oberstinde Ahrensdorff med Skifttes

Forvalteren samt Stervboens Casserer Velædle og Velbyrdige He. Capitain Høeghs til os indløbene Misive Dateret Aalborg d. 28de April sidst, haver beviidst at Kiøbesummen er erlagt og betalt, altsaa i allerunderdanigst følge dend om Auctionsværket i Dannemark allernaadigste udgangne Forordning af 19de Decbr. 1693 dends formelding bortskiøde vi hermed til meerhøybemelte højvelbaarne Frue Oberstinde Johanna Augusta Ahrensdorff til Haunø forskrevne Gaard med alt sine paastaaende Bygninger, samt den Lagde Rug Sæed, Item tilliggende Agger og Eng, Heede, Kiær og Moser, Tørvegryft og Lyngslet, Fiskevand og Fæegang Vaadt og Tørt, inden og uden Markeskjæl aldeeles inted i nogen maade undtagen af hvad som dertil ligger med rette bør Ligge, og af alders tiid tillagt haver, som hun for sig og sine Arvinger til Evindeligh Eye og Ejendom maa nyde bruge og beholde, og sig samme efterdags saa nøttig at gjøre som hun best veed, vil og lovlig skee kand, frie for Sal. Capitain Paulsens arvingers Tiltale i alle maader. Skulde allene nogen til noget Forefalde enten, indbemelt Lovlige kiøb til fornermelse, eller dette udstæde Auctions Skiøde til Svæckelse, da erstatter meerbemelte afgl. Capitain Paulsens arvinger samme med fuldkommen Vederlaug efter Loven, Ligesom de og holder os som dette Skiøde udstæder i alle maader skadesløs. Til Bekræftelse haver vi dette Egenhændig underskrevet og forseglet. Datum Niibe d. 15de May Anno 1766. J.D. Conradi (L:S) P. Rich (L:S)”

Svenstrupgård blev solgt igen i 1773 til en mand der hed Henrich Torp. Her er skødet fra oberstinden til Henrich Torp, som modsat de tidligere skøder er tinglæst ved Viborg Landstings. – Senere blev skødet også læst på Hornum Fleskum Herreders ting.

”Jeg Johanna Augusta sahl. Hr. Obriste von Ahrenstorffs efterlevende Enkefrue til Haunø gjør vitterligt, at jeg haver solgt, skjødet og afhændet, ligesom jeg og hermed sælger, skjøder og aldeeles afhænder fra mig og mine Arvinger til Velædle Sr. Henrich Torp i Aalborg og hans Arvinger een mig tilhørende Gaard Svenstrupgaarden kaldet beliggende udi Aalborghuus Amt, Hornum Herred, Svenstrup Bye, er nye Matricul Hk. 7-4—2 alb., som jeg haver Ladet mig tilkjøbe paa den efter afd. Sal. hr. Capitain Poulson holte Auction den 5 Martii 1765, hvorpaa Lovformelig Auctions Skjøde mig er meddeelt d. 15. Maii 1766, og som den imellem os oprettede Kjøbe Contract af Dato 14 april 1772 i alle Maader nu er paa begge Sider fyldestgjort, og Kjøbe Summen af Velædle Sr. Henrich Torp rigtig er betalt til mig med 830 Rigsdaler, skriver Otte Hundrede og Tredive Rigsdaler, og accorderet Rente, saa skjøder og afhænder jeg, som mældt, fra mig og mine Arvinger til Velædle Sr. Henrich Torp og hans Arvinger forbem^{te} Svenstrupgaarden, som er Agger og Engs Hartkorn 7 Tønder 4 Skiepper 2 album. /:af forbem^{te} Hartkorn er 3 Skiepper, som er Herlighed, hvoraf Restrup Eier haver Afgift aarlig. 3 mark dansk og er altsaa til Gaarden paa Leere Byes Mark 5 Agre og 2 Enge, og frie fælleds Drift, naar denne Gaards Eier samme forlanger:/ med de paa Gaarden staaende Bygninger, item dens tilliggende Agger og Eng, Heede, Kjær og Mose, Tørvegrøft og Lyngslætt, Fiskevand og Fæegang, vaadt og Tørt, inden og uden Markeskjel, aldeeles indtet i nogen Maade undtagen, af hvad som dertil ligger, med Rætte ligge

bør og af Arrilds Tiid tillagt haver, som han for sig og sine Arvinger til ævindeligen Eie og Eiendom maae nyde, bruge og beholde, og sig samme Efterdags saa nyttig at gjøre, som han og de bedst veed, vil og lovlig skee kan fri for min og mine Arvingers Tiltale i alle Maader. Skulle ellers noget forrefalde forbem^{te} Lovlig Kjøb til Fornærmelse, erstattes Kjøberens det af mig efter Loven. Venlig ombedes min Kjære Farbroder Velædle og Velb. hr. Krigs- og Land-Commissair Dietrick i Aalborg og Velædle og Velb. hr. Lieutenant Poppendick paa Haunøe samt Birkedommeren Henning Peitersen i Wiborg til Vitterlighed denne min udgivne Skjøde at underskrive og forsegle. – Til Stadfæstelse under min Haand og Signethe. Haunøe den 27 Martii 1773, J.A. Ahrenstorff (L:S) Som Laugværge Elias Dietrick (L:S) Til Vitterlighed efter Begjæring underskriver og forseigler M Poppendick (L:S) Henning Peitersen (L:S)”

Henrich Torp finansierede sit køb bla. ved hjælp af obligationer; bla. udstedte han en obligation på 1700 rigsdaler til en mand ved navn Peder Bhie i Aalborg. Senere samme år udstedte Henrich Torp atter en obligation til samme Peder Bhie, denne gang for 750 rigsdaler.

Henrich Torp viste hurtigt, at han ikke havde styr på sin økonomi. d. 1. februar 1774 blev der afholdt et skifte efter ham, ikke fordi han var død, men fordi han var stukket af fra sit økonomisk morads, og havde efterladt konen alene på Svenstrupgård.

Dette økonomisk morads og fallit medførte, at der i Aalborghus's arkiv ligger en sag om Henrich Torps fallit på over 400 håndskrevne sider. Det bør nævnes at foruden Svenstrupgård, så ejede han også den noget større gård Hornumgård i Øster Hornum sogn, og et hus i Aalborg. Fra fallitboets mange papirer:

”Paafølgende Dags Morgen den 2^{den} February blev denne Forretning af Allerhøjst bemt. Hans Høj- Grevelige Excellence udsendte Frederich Christian Wormstrup foretaget udi overværelse af 2de tiltagne Vitterligheds- og Wurderings Mænd, Naunlig: Peder Blichfelt og Christen Helverschou begge af Svenstrup Bye, - hvorpaa Mad^{me} Torp som paa bemt. Svenstrup-Gaard boede og til stædværende Tiid denne Forrætning, blev tilspurt om den forhen i gaar til Høistbemelte Hans Høj-Grevelige Excellence fremlagt fra Hende indløbne Underdanige skrivelse af 31 January vare af Hende selv underskrevet, og om Hun vedblev den derudi giorte Declaration, af Hendes Kiæristes bortreise og den begierte Forretnings Fremme? – Efter at berørte Hendes Messive og begiering var bleven Hende forelæst tilstod Hun ikke alleene sammes indhold; mens end og at Hun selv samme havde underskrevet, og var tillige Underdanigst begierende Boen maatte tages under lovlig Behandling, til Hendes Kiæristes Creditorers afbetaling – Skifte Rættens tilspurte om Hun ingen goed bekiendt Mand havde tilstæde, som kunde gaae Hende til Haande ved denne Forretning? – Hvorpaa Mad^{me} Torp svarede, Hun havde forhen betient sig af Hr. Forvalter Høst paa Restrup, som hun nu og havde Bud hos, mens vidste ikke om Hand var hiemme og kunde væntes til denne Forrætning, lovende ellers Reedelig at angive hvis Boen kunde tilhøre. - I følge af saadan Hendes skriftlig og mundtlig begiering, blev Boen tagen under Registrering, og hvis ikke kunde Registreres, forseglede til videre Wurderings Foretagelse og blev da af Hende anmeldt følgende:”

Her er kun gengivet hvad der fandtes i dagligstuen, men det bør bemærkes at det efterfølgende registrerede indbo, er i en anden klasse end hvis der havde været tale om en mere traditionel bondegård:

”1 8te Dages Uhr-Værk i Grøn Fouteral, 1 Skriver Pult paa Aaben Foed, hvorudi fantes nogle løse Papirer, til hvilken samme Pult eller Skriver Chatol blev forseglede, paa bemt. Chatol fantes 3de steen blaae og hviide Steen-opsattzer, 4 Kriid Duke, 1 Eege Drag Kiste uden beslag paa aaben Foed, hvorudi intet fantes uden noged liden Lin-tøj Hende tilhørende, paa samme Drag-Kiiste fantes: 1 Steen Lugt Kruke, 8 pr. Thee-Kopper, 1 dito over Kop, 4 Chocolate-Kopper, 1 Thee-Potte med Fod, 1 Melke-Kande med Fod, 1 Thee Flaske, 1 Spøl Kumme, 1 Eege Drag-Kiste med Mæssing Beslag og 4te Skuffer, hvorudi intet befantes uden noged liden gl. Klæder af Hende tilhørende. – Sl. Kong Friderich den 5te Skilderier samt 2de Hans Dronninger, alle med forgylt Rammer. 1 Skilderie Kongen af Prøjsen. 1 Skillerie Kong. Friderich den Fierde til Hæst. 1 Skillerie med en Fuugl. 1 forgylt Rammed Speil. 4 Mæssing lys-arme forgylt. 1 indlagt Steen-fliis-Bord. 1 Canopee med Rød trekked Plyses Betræk. 1 Læhn-stol 4te andre Stoele med Rydslæders Betræk, 1 Kaabber Thee Mascin, 1 Refle og 1 Hagel-flint, 4te optrokne Netteldugs Gardiner, 4te Grøn-Raskes under Gardiner til at Rulle, 1 Thee Bord med Vox Dugs Betræk. 1 Jern Bielægger Kakkellovn paa jern foed ind-muured med 6 mæssing skruer. 1 Skinken i samme Stue: 4 Sølv Spiise-Skeeder, 6 stk. dito Thee Skeeder, 1 Caffé Kande af hviid steen, 2 dito Thee Potter, 2 dit Melke Kande, 1 dito Thee Flaske og 1 dito Suker-Skaal, 1 dito Spøl Skaal, 1 dito Peeber Daase, 7 pr. brogede Caffé Copper, 1 dito over-Kop, 3 pr. blaae og hviide Caffé-Copper, 3 dito under Copper, 6 pr. smaa Thee Copper, 1 liden Blik dose, 1 liden Steen Melke Kande, den under samme Skienk en Skab befantes: 1 Hørgarns Drejls Dug i Vindus-Mynster og 10 stk. Zervietter. 1 Damaskes 1 Bord Sug og 5 Servietter, ved nærmere efftersiun er samme Dække-tøj af Hørgarn. – 5 stk. Haand-Klæder, 1 Blaargarns Drejels Dug, 3 dito, 5 stk. Hørgarns Zervietter, 4 stk. dito, 1 dito, 7 Blaargarns-Servietter. 2 Blaargarns Haandduge, 2 pr. Hørgarns Lagner 2½ Breed, 1 pr. Blaargarns dito, 1 pr. Hørgarns Puudevaahr med Kniplinger. 1 dito uden Kniplinger, 4 stk. Blaargarns Servietter, 1 dito haand-Klæde, 1 pr. dito Lagner, 2 Hørgarns Pude Vahr.”

D. 21. marts 1774 blev der afholt offentlig auktion over Henrich Torps faste ejendomme og løsøret. Ved auktionen sås i konditionerne bla:

”Saavel Hornumgaard og Gods, som Svenstrupgaard tiltrædes strax som af den Høystbydende til opagtning og Besørgelse i alle deele. Jeg forbeholder Sr. Ginckelberg i Hornum og Madame Torp i Svenstrupgaard Beboelse i Værrelserne til næstkommende Woldborgdag første Fløtte Tiid.”

Køberen af Svenstrupgård blev en af kreditorerne, nemlig Peter Bhie fra Aalborg:

”Kjøber: Peder Bie i Aalborg - Svenstrupgaard staaende for Hartkorn 7 tønder 4 skiepper 1 fjerdingkar. 1 album. /: men efter ved Auctionen foreviiste Skiøde er 7 Tønder 4 skiepper 2 album :/ som er Taxeret á tøndden for 40 rigsdaler, er 301 rigsdaler 4 mark – solgt for 475 rigsdaler..... Og efter at dette

var Solgt, Continuerede Auctionen Andendagen d. 22de Martii 1774 paa og over Svenstrupgaard med det der værende Besætning og Løsøre. Og blev da Svenstrupgaard med ald sin tilliggende efter Skiøde uden nogen Exception /:de 3 skiepper hartkorn in Clusive hvoraf herligheden henhører Under Restrup:/ opraabt og indsatte for dend Summa som den i forandfördte Catalogi er andfördt, Nemlig 301 rigsdaler 4 mark – Og da Auctions Rættten Længe hafde tøvet i det Bud og overbud meeget Sparsom og Langsom fremkom, U-agnet Conditionerne, i hensigt til den Knappe tiid som befindes for en Kiøber til at tage Gaardens Jorder nu i Vaaren under Bedriff, vare saa fordeeltig som Muelig for Kiøberens Indrættede; hvorefter og Kiøberen i Betragtning af saadan Vanskelige Omstændigheder, og tildeels i henseende til dend ham Paalagte forbindtlighed, at svare de Kongelige Contributioner fra sidste Nye Aars Dag, var bleven befriet fra Rænter; Saa skeede Hammerslag paa det af Sr. Peder Bie giordte højeste Bud, Fiire Hundrede halvfierdesindstyve og Femb Rigsdaler. – Og Continuerede saa Auctionen over Løsørene paa Svenstrupgaard hvilcke samme Dag saavel som dend næstfølgende 23de Martii 1774 bleve Solgte;”

Peder Bhie solgte Svenstrupgård videre allerede d. 25. august 1774.

Købekontrakten ses her:

”Imellem Høj og Velbaarne H.e. Cammer Herre og Obriste Friderich von Numsen og mig er sluttet følgende Kiøbe-Contract om Svenstrupgaard. 1, Jeg Peder Bhie selger herved til højbem^{te} Herr Cammer Herre von Numsen, Svenstrup-Gaard med sit fulde Hartkorn efter Matriculen 7 tøndes 4 skiepper 2 album, alt saaledes som samme mig ved offentlig Auction dend 22 Marti sidst, solgt og tilslaget er, og med samme Rætt og Rættigheder som dend mig i sin Tiid efter Conditionernes indhold Skiødet vorder, Samt og dend Lagde Rug-Sæd til bemelte Gaard, Saavelsom det paa Gaarden nu værende høe og haure Foeder Tærsket og u-tærsket som og Rug og Byg halm, 2de Kackelovne, 3de Faste Sænge-Stæder, Trappe, og en Saltz-houe, Item 60 tylter og forreviiste Breeder, alt i alt for dend Summa 630 rigsdaler, skriver Sex Hundrede og Trediver Rigsdaler. 2. Tilstaaer Jeg Friderick von Numsen, Deres Kongelig Majestæts bestalter Cammer Herre og Obriste af Cavalleriet, Ridder, forbemte Svenstrupgaard, med viidere, som oven Specificeret og Mentioneret er, at betale til Sr. Peder Bhie i hands Huus her i Aalborg, dend accorderede og belovede Summa 630 rd. skriver Sex hundrede og Trediver Rigsdaler, saaledes, neml. til forestaaende Snapsting eller 26 April 150 rigsdaler, skriver Et hundrede og halvtredsindstyve Rigsdaler, til Snapsting eller 26 April 1775, med et Aars Rente á 4 pC^{to} imod Lovformelig Skiøde da paa min /:Numsens:/ Bekostning vorder mig Leveret tillige med alle gamle Skiøder, adkomster, Documenter og Papiirer, som haves og benævnte Svenstrupgaard i mindste maader kand Vedkomme. 3. Alle paa forbemte Svenstrup-Gaard Resterende Kongl. Skatter til Ultimo Marty næstafvigte betaler Selgeren, Men fra dend tiid af svarer Kiøberen samme; Og Ligesom Gaarden nu Straxen til Beboelse og auflingens Drift og Bestyrelse, kand tiltrædes; Saa Staaer, og samme fra Dato af, for Kiøberens Reigning og Risico. At denne Contract, saaledes paa begge Siider Sluttet og indgaaet er, Samt i alle deelee skal holdes og

efterkommes, Stadfæster Vi med vore hendes underskrift og forseigling, Samt 2de dertil formaaede Mænds Underteigning. – Aalborg d. 14 April 1774, F. Numsen (L:S) Peder Bhie (L:S) Effter Begjæring til Vitterlighed underskriver og forseigler Jens Schibbye (L:S) Lauritz Winde (L:S) 1774 d. 27 April herpaa betalt efter Contractens formelding 150 rigsdaler, skriver Et hundrede og halvtredsindstyve Rigsdaler, hvorfore Qvittering er meddeelt og Viidere herved tilstaaes af Peder Bhie.”

Svenstrupgård blev atter solgt i 1782, ved auktion; men det ses ikke af den naturlige kilde til sådane oplysninger, nemlig skøde- og panteprotokollen. I stedet er oplysningerne fundet i ”Aalborghus Amts indkomne breve vedr. Hornum og Fleskum herreder 1782-1786”

d. 11. Juli 1784 - Underdanigst Pro Memoria

Jeg som for 2de Aar siden købte Svenstrupgaard, ved Auctionen, som Deres Excellence /:efter Rente Cammerets foranstaltning:/ derover paa Aalborg Slot lod holde, har nu solgt samme igien til H.e. Raadmand Kier her i Byen, som skulle have betalt mig samme i sidste Wiborg Snabsting efter vores derom i forveien oprette Kiøbe-Contract. – Men uagtet jeg har foreviist H.e. Raadmand Kier Attest fra Herredsskriveren i Hornum og Fleskum Herreder, at jeg i Min Eje Tiid ikke har laandt noget paa Svenstrupgaard, eller dend i Nogen maade med Giæld behæftet. Saa her H.e. Kier dog stedse Nægtet Ligesom og endnu nægter, at betale mig Kiøbe-Summen, under dend foregivende, at Hand frygtter for, hand ikke skal kunde faae det Skiøde ieg skal give, Læst og protocolleret i Hornum Fleskum Herreders Rett, hvorunder Gaarden er beliggende Formedelst, at der i samme Rets Pandte-protocol findes u-udlæsket en Obligation hvorved Gaardens forrige Eier S:T: Hr. General Major von Numsen har Pandtsadt dend til H.e. Peder Bhie i Aalborg for godt 900 rigsdaler.

Men Naadigste Herre, De var Selv nærværende ved Auctionen da H.e. Landinspecteur Seir /:som er gift med bemelte Sal. Bies Enche:/ i Auctions-protocollen som Pandthaver Erklærede sig fornøyet med Mit giorte Bud, og altsaa skjøner De deraf, at det havde været Seirs pligt for længst siden at ladet Obligationen udslette, og at hand saadant af forglemmelse har efterladt, bør ikke komme til tab eller fortræd. – Havde jeg forestillet Mig saadane følger, kunde jeg have holde inde Med Betaling indtil ermelte Obligation havde bleven udlæsket. Men jeg troede mig sikker og frie for ald saadan uleilighed, fordi jeg havde den Ære at Handle med Rente Cammeret og Deres Excellence. – Naadigste Herre i disse fortrædelige omstændigheder har jeg ingen at indflye til om hielp uden Alene Dem, Deres Høye Resolution og Ordre til Byefoged Thornson, at hand skal Tinglyse det Skiøde jeg udgiver uagtet titmelte Obligation ey er udlæsket, vil Raadmand Kier jeg skal skaffe ham inden hand vil betale mig Kiøbe-Summen, og hvis jeg ikke saadant kand, skal jeg enten miste mine Penge eller og søge samme inddreven med proces som ikke er Min leilighed der har min Boepæl 19 Miile herfra beliggende. I Dybeste underdanighed indfalder jeg altsaa til Deres Excellence med Bøn og begiering, om at nyde forbemelte Naadigst Ordre til Thornson saa hastig Mueligt, at mine Penge ikke længere end allerede siden Snabsting skeedt er skulle staae mig til

ingen frugt eller nytte, og paa det jeg ikke skal Nødes længere /:end nu i 8 Dage mig til stoer Bekostning skeedt er:/ her i dend begivenhed at opholde mig og forsømme Mine forretninger paa andre steder. - Naadigst bønhoerelse og hielp Ventes.

Aalborg d. 11 July 1784, underdanigst J.C. Holmark

Til Deres Excellence Geheime Raad Stiftsbefalingsmand og Riider von Levetzau.

Aalborghus Amts Brevcopibog - Til Landinspecteur Seir i Aalborg.

”Da Jens Christian Holmarck, som i Aaret 1782 ved offentlig Auction tilkiøbte sig Svenstrupgaard der til Deres Velædelheds Formand i Egteskab afgangne Peder Bie var Pandtsadt af S:T: Hr. General Major von Numsen for Capital 900 rd. udi Pro Memoria til mig af 11te d.M. Anddrager at have igien afhændet samme Gaard til hr. Raadmand Kier i Aalborg, som derfor skulde have erlagt Betaling i sidste Wiborg Omslags Termin men blev indeholdet fordi det af Holmarch udstædte Skiøde ikke kan blive antaget til læsning og Protocollation ved Hornum Fleschum Herreders Ting formedelst at den udstædte Pante Obligation for ovenmelte Capital 900 rigsdaler, ei er bleven udslættet af Pante Protocollen, sammesteds, hvilket skal være ham til største Tab og Præjudice, saa i Anledning af at han udi denne Sag haver udbedet sig min Assistance, anmodes hr. Land Inspecteur Seir at vilde underrette mig om de endnu haver berørte Pante Obligation i deres Værge eller hvor den i andet Fald er? og dersom De endnu maatte have samme ombedes De at vilde Lade den, med saadan Paategning, som De selv finder fornøden og passende med omstændighederne, forsyne, og derefter af Hornum Fleschum Herreders Pante Protocoll udslætte, paa det Holmarck kunde erholde et sig udgiven Skiøde læst og Protocolleret.

Aalborg Slot den 14de Julii 1784, Levetzau.

Den netop omtalte handel gik i vasken, men J.C. Holmark fandt heldigvis en anden køber, og reddede dermed sine penge. Den næste køber var Oberst Moltke.

Her ses skødet fra J.C. Holmarck til Moltke (*Moltke ses på billedet til venstre*), som først blev tinglyst i 1785

”Torsdagen den 14de Juli 1785, blev læst Jens Christian Holmarcks Skiøde til Hr. Kammer Herre og Obriste v. Moltke i Aalborg paa Svenstrupgaard. Jeg underskrevne Jens Christian Holmark, Kiendes og hermed tilstaaer at have solgt ligesom ieg og hermed sælger, Skiøder og aldeles afhænder til Høie og Velbaarne Hr. Kammerherre og Obriste von Moltke i Aalborg, den mig tilhørende Gaard Svenstrupgaard

kaldet beliggende i Aalborghuus Amt, Hornum Herred, Svenstrup Sogn og Bye og staaende for Hartkorn nye Matricul 7 Tønder 4 Skiepper 2 album; Hvilken Gaard med alle sine paastaaende Bygninger Eiendomme Herligheder og Rettigheder saaledes som ieg samme selv ved Auctions-Skiøde af 22 Novbr. 1782, har kiøbt og saaledes som ieg det igien ved Kjøbe Contract af 24 Julii 1783 til He. Raadmand Kier har solgt, herefter skal følge og tilhøre Høybemelte He. Kammerherre Moltke

som Eet uigienkaldelig Kiøbt Kiøb til evindelig arv og Eiendom; og da Høybemeldte He. Kammerherre Moltke har betalt mig den for ermelte Svenstrupgaard udlovede Kiøbe Summa 480 Rdr., skriver fiire Hundrede og fiiresindstyve Rigsdaler – Saa kiendes ieg for mig og mine Arvinger ingen ydermeere Lod, Deel, Ret eller Rettighed dertil eller i at have, men lover at frie frølse og hiemble ham samme for hver Mands paatale, som derpaa med rette kand have at sige, og skulle noget af ovenmelte imod formodning ved Lov og Dom blive Hr. Kammerherren frakiendt da forpligter ieg mig og arvinger at erstatte ham og arvinger det i saa maade tabte, alt efter Lovlig Omgang. Dette mit Skiøde maae til Tinge læses og protocolleres naar Lystes uden mig dertil Kald og Varsel at give. - Til Bekræftelse under min Haand og Signette. - Aalborg den 28 Junii 1784, I.C. Holmarck (L:S) Til Vitterlighed effter Begjæring underskriver og Forsegler, Poul Rodschou (L:S) Jon Erichson Holm (L:S) Læst paa Hornum og Fleschum Herreders Ting den 19 July 1785, Thornsohn. og protocolleret af Vædel”

Med Købet fulgte følgende Attest:

”Paa anmodning af Sr. Holmark bevidnes herved: at den Obligation hvilken Hr. General Major Numsen forud til afgl. Hr. Peder Bie i Aalborg udstædte, hvorved den første til denne sidste foruden meere pandtsatte Svenstrupgaard ved Aalborg for Summa 900 Rigsdaler, er af mig indfriet og betalt til Hr. Land-Inspecteur Seir, hvis lovlig Transport jeg desangaaende har i Hænde, Ligesom ieg ogsaa har havt, mens nu sidstafvigte 17 Junii til Opbuds Commissionen i Hr. General Major Numsens Boe har indleveret til Cassation ovenmelte Hr. General Major Numsens til Sl. Bie udstædte Pandte Forskrivning – hvorom Hr. Holmark hos de Herr. Opbuds Commissairer Sr. Casper Møller pr Højriis /:der har Hr. Conference Raad Bülovs Fuldmagt:/ og Hr Herredsfoged Linnet i Gellerup kan erholde vedbørlig attestation af Opbuds Commissions Protocollen. Imidlertiid ieg hermed declarerer i Anledning af titmelte af Hr. general Major Numsens udstædte Pante Obligation ei at ville tilegne mig mindste Pante Rettighed eller Prætention til Svenstrupgaard saa at Hr. Holmark uformeent fra min siide og uden nogen Hæfftelse til mig kan tilskiøde S.T. Hr. Kammerherre v. Moltke, Svenstrupgaard omendskiønt Hr. General Major Numsens udstædte Pante Obligation af vedkommende Pante Protocoll ikke skulle være udlædsket. Kiøbenhavn d. 4 August 1784, N. Sehestedt (L:S)
Naar Skiødet leveres i Retten og denne Tilstaaelse dermed følger skal samme blive Læst og Protocolleret. Niibe den 14de April 1785, N. Thornsohn”

Efter købet af Svenstrupgård, hvori også annexgården indgik, gik Moltke med planer om at udvide gården med den tidligere omtalte ”Thor Nielsens halvgård” hvilket ses af et rentekammerbrev fra 1784;

”Pro Memoria - Da Kammerherre og Obriste Moltke her til Rentekammeret har ansøgt, det maatte blive ham tilladt at foreene og under eet drive 2de sammenliggende Bøndergaarde i Nørre Svendstrup Bye Aalborghuus Amt, paa Vilkaar, at indrettet 2de Huusmænds Pladser med nogle Skiepper Hartkorn, alt saaledes som af hoslagde hans Ansøgning dateret 26de November sidstleden nærmere behagelig

maatte erfares; saa, endskiønt det stride imod Forordningen af 6te Junii 1769 at nedlægge Bøndergaard, saa skulle man dog tienligst have Deres Excellence anmodet, De ville behage, efter foregaaende Undersøgning og med Memorialer tillige, os herom Deres gode Erklæring og Betænkning at meddele.
Rentekammeret den 11te Decembr. 1784,”

Vedr., de to nævnte husmandspladser der er nævnt i Rentekammerbrevet, så udviklede der sig en livlig korrespondance om disse steder med 2 skp. hartkorn, om det var tilstrækkeligt til at føde en ko og 4 til 6 får. Men i sidste ende blev tilladelsen givet.

Grunden til denne store administration i forbindelse med sammenlægning og nedlægning af gårde, skal ses i det givne skattegrundlag for et sogn eller ejerlaug. Bliver skattegrundlaget mindre, så mister kongen penge.

Jeg tager nu et spring i det økonomiske spektrum. Fra køb og salg af en stor gård, til tiggeri, som var en del af Svenstrupgårds dagligdag. Der kom tilsyneladende mange tiggere til Svenstrupgård, og der er intet der tyder på, at de fik enten en skilling eller en madpakke. Tværtimod, så blev tiggerne tilbageholdt og overgivet til myndighederne, hvilket afstedkom en del administration for Moltke:

Et eksempel er: *(det originale dokument ses til venstre)*

”En Mand som giver sig Navn Andreas Mikelsen haver været og tigget hos mig, paa min Gaard i Nørre Svenstrup Bye, Svenstrup Sogn, hvorefter han sendes herformedelst til Sogne Fogden for at aflevere efter Forordningens Medfør. Svenstrup Gaard d. 3 August 1784, A.C. Moltke At Vi underskrevne haver været Vidne til saadanne Tiggerie bekræftes af Os,

Nicolaÿ Höge af 6te Musqt. Comp. ved Falsterske Regiment, Ancker Ancker-sen Block af 3^{die} Musqt. Comp.

Den her Anden som Mig er leveret af Oversten, tilstaaer Peder Christ.” - Denne sidste linie var en kvittering fra sognefogden, om han havde taget en tigger i sin forvaring.

Tiggerne blev overgivet til sognefogden, som så skulle sørge for transport af dem til myndighederne i Aalborg. Det skete tilsyneladende ikke i samme tempo som Moltke forventede. Det afstedkom en klage over sognefogden:

Til Hr. Bye og Herredsfoged Thornsohn

Ved Pro Memoria dateret 19de d. m. har hr. Kammerherre og Obriste von Moltke andraget at Sognefoged Peder Christensen udi Svenstrup haver nægtet at imodtage og foranstalte videre transporteret de Personer som hr. Kammerherren lader

paagribe og anholde formedelst Betlerie. I Anledning heraf vilde Hr. Byefoged tilholde og indskerpe fornævnte Sognefoged hans Pligt i det Tilfælde og betyde ham om, at han maae vente sig at blive vedbørlig anseet saafremt han ikke efterkommer sin Pligt herudi; og da velbemelte Hr. Kammerherre og Obriste Moltke ligeledes haver Besværget sig over at den Vei, som ved Svenstrup Byes Udskiftning af Fælledskab blev afmaalt, ikke endnu af Vedkommende, uagtet derom udgivne Ordre, er bleven istandsadt, saa vilde De tilholde de Vedkommende at istandsætte denne Vey saa snart Høsten er forbie saaledes som forsvarlig kan eragtes, saafremt de ikke vil vente at den ved Leedige Folk paa Deres Bekostning vorder indrettet. Aalborg Slot den 22de August 1785, Levetzau. – Der var åbenbart også et hængeparti om en vejs vedligeholdelse.

I det ovennævnte dokument var der to vidner, som begge var soldater i Moltkes kompagni. Hvad de lavede på Svenstrupgård, kan vi kun gisne om. Men en gammel

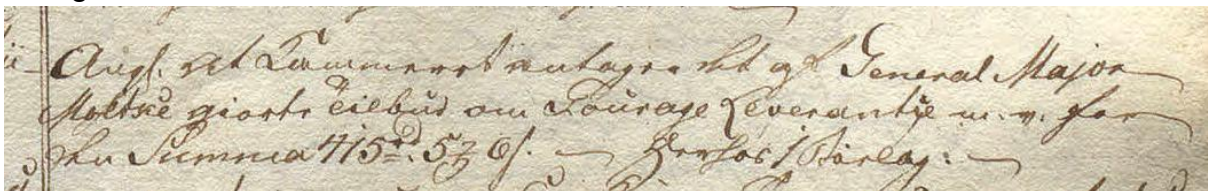

historie fortæller, at Moltke brugte sine soldater til at udføre det store arbejde med at inddige sine marker. På vejen fra Frederikshøj Mark til Drastrup findes resterne af disse diger, som kaldes "Moltkes dige" (se billedet til venstre. *Desværre er diget i en miserabel stand*) Om det er sandt at det var soldaterne der udførte arbejdet, ved jeg ikke. Måske fremtiden vil kaste lys derover.

En anden mulighed for disse omtalte soldater på Svenstrupgård er, at de har afhentet forurage til Moltkes kompagni i Aalborg. På den tid var heste en nødvendig del af et kompagni, og i særdeleshed hvis det var et rytterkompagni. I gennem samtlige år hvor Moltke ejede Svenstrupgård, har han afgivet tilbud på levering af Fourage til kompagniet, og fået det godkendt. Det er muligt at Moltke købte Svenstrupgård og Hornumgård, som han senere købte, i den hensigt.

Nedennævnte er et eksempel fra Aalborg Stiftsamts Journal:

"Angl., at (*Rente*) Kammeret antager det af General Major Moltke giorte Tilbud om Fourage Leverantz m.v. for den Summa 415 rigsdaler 5 mark 6 skilling. – Herhos 1 Bielag"

Men tilbage en gårdhandlerne:

I 1786 overtog Moltke gården fra Thor Nielsen. Skødet er vist under beskrivelsen af "Thor Nielsens halvgård", og dermed er de tre gårde samlet under ét.

I 1786 købte Moltke også et hus, som lå tæt på gården. Tidligere havde der været to huse på grunden, hvoraf det ene var brændt.

I skødet hedder det: "Ieg underskrevne Godtfried Christian, Deres Kongelige Maiestæts Justice Raad og Forstander ved Aalborg Hospital kiendes og hermed Vitterlig Giør at have solgt og afhændet som ieg og hermed sælger, skiøder og afhænder til Høy Velbaarne He. Kammerherre Adam Ludvig von Moltke Ridder og Oberst ved det Aalborgske Infanterie Regiment boende paa Svenstrupgaard, et mig tilhørende Huus i Hornum Herred, Svenstrup Sogn og Nørre Svenstrup Bye, som David Jensen sidst beboede men formedelst Fattigdom, Alderdom og Svaghed har maattet frasige sig; Hvilket Huus med den derved liggende Toft hvorpaa forhen har været tvende Huuse der ere afbrændte, og ey siden opbygte"

Senere samme år købte Moltke et stykke jord af Ole Sørensen Blikfeldt: "det stække Jord paa hvilken min Gaard udi Nørre Svenstrup, Svenstrup Sogn Hornum Herred, haver staaet, førend samme Gaard ved Byens Jorders Udskiftning, blev udflyttet, tilligemed den bag samme Gaard-Plads beliggende Toft" (*Den gård der blev udflyttet, er en af de nuværende vestergårde*)

Ligeledes i 1786 optager Moltke et stort lån på 2800 rigsdaler hos sin svoger Hr. Kammerjunker Johannes von Hauch, med sikkerhed i Svenstrupgård. Der står ikke hvad pengene skal bruges til, men mon ikke det er til den videre udvikling af Svenstrupgård.

I 1787 blev der lavet en folketælling hvori der står følgende om Svenstrupgård: "S.T. Hr. Cammerherre og Oberst Adam Ludvig v. Moltke har paa sin her ejede gaard tjenestefolk": Efterfølgende er der oplyst 13 tjenestefolk. Ved samme folketælling står, at Moltke boede i Nørregade i Aalborg.

D. 26 april 1787 anmodede Moltke om udmeldelse af taxationsmænd, som skulle vurdere Svenstrupgård med henblik på det senere optage lån på 2450 rigsdaler. Lånet blev optaget d. 31. maj samme år. Obligationerne som han udstedte indledes på følgende måde, som viser alle han navne og titler:

"Jeg underskrevne Adam Ludvig von Moltke, Hans Kongelig Maitts. Bestalter, Ridder, Kammer-Herre Oberste og Chef ved det Aalborgske Grævelige Infanterie Regiment, Giøre Vitterligt: at være retmessig skyldig til den Kongelig Credit Kasse den Summa 2450 rigsdaler....."

I 1788 agter Moltke at bortforpagte Svenstrupgård, hvilket ses af følgende fra Jydske efterretninger d. 29. august 1788:

"Eieren af Svenstrupgaard agter at bortforpagte denne veldyrkede Eiendom, Avlsgaarden saavel, som det af ham selv beboede Lyst Sted, hver for sig, eller samled. Dette Aars Avl følger med som den befindes deels i Huus og deels paa Marken. ikke mindre Besætningen efter Taxation: begge Steder tiltrædes strax eller til Mikkelsdag. Conditionerne kan eftersees saavel hos Hr. Capitain von Bay paa

Hiørnet af Vestergade, som og i Hr. Generalmajor Moltkes Qvarteer i Aalborg, eller hos Christian Güttner paa Svenstrup Gaard.”

Moltke havde andre planer og derfor var det nødvendigt at bortforpagte Svenstrupgård. D. 31. juli 1789 købte han endnu en gård, nemlig Hornumgård i Øster Hornum sogn, som var større end Svenstrupgård.

En forpagtning varer dog ikke evigt, hvilke ses af følgende fra Jydske efterretninger: d. 13 og 20. september, og 4. Oktober 1793:

Da Forpagtningstiden af Svenstrupgaard er ude til 1ste Maii 1794, og nærværende Forpagter, ved selv at have tilkiøbt sig Eiendom, ikke vedbliver Forpagtningen; Saa kan Liebhaveere accordere om saadan Forpagtning og de med Stædet følgende Tiender, med Eieren.

Vaaningshuset med Hauge og øvrige Reservata, kan ogsaa bekommes, enten under et med Forpagtningen eller for sig selv; Gaarden staaer for 13 Tønder 3 Skiepper Hartkorn; Er 1 Miil fra Aalborg, og er heel omgiven med dobbelte for det meeste vel beplantede Diger. Stedets behagelige Beliggenhed, gode Cultur, og de derved skeedte Forbedringer og Plantninger ere bekjendte her i Egnen. Der maa accorderes derom forinden Mortensdag, da der Tiden efter ingen Accordt finder Sted.

Conditionerne erfares hos Eieren. Aalborg den 12 September 1793, General Major Moltke.”

I de følgende år optog Moltke atter et par lån. det ene på 538 rigsdaler, og det andet på 1550 rigsdaler, og i 1798 indgik Moltke en tiendeforening med Aalborg hospitals direktører. Der var tale om en forpagtningstid på 8 år, som i tilfælde af salg, skal overgå til en ny ejer af gården.

Konge-, korn- og qvægtiende var en ydelse der skulle erlægges, men Moltke på have kunne se en forretning i at stå for inddrivelsen på direktionens vegne. Selve aftalen krævede en kongelig konfirmation som lyder:

” Vi Christian den Syvende af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, De Venders og Gothers, Hertug i Slesvig Holsten, Stormarn, Dytmarsken og Oldenburg, Giøre Vitterligt: At eftersom hos os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begiært vor allernaadigste Confirmation for Hospitalet i vor Kiøbstad Aalborg paa den eene og Eieren af en Gaard i Svenstrup Bye og Sogn, i Aalborg Amt os elskelig General Major Moltke paa den anden Siide, den 20de October 1797, indgaaede Forening angaaende Tiendeydelse af bemelte Gaard i 8te Aar fra 1796 Aars Udgang at regne. – Da ville Vi ovenmelte Tiende Forening, udi alle dens Ord, Clausuler og Punkter, saaledes som den her findes allernaadigst have Confirmeret og Stadfæstet, ligesom vi og hermed Confirmerer og Stadfæster samme til bestandig Regel, saafremt Tiendeyderne ved Udgangen af de i Contracten benævnte Aar, ikke da opsiger bemelte Tiende Forening; Dog skal den, i Overensstemmelse med den af os giorte Indbydelse til mindelige Foreninger om Tienden, læses og protocoll. for Vedkommende Ret, til Betyggelse for dem som have indgaaet samme i Tilfælde af at Originalen skulle tabes. – Forbydende alle og enhver herimod eftersom

foreskrevet staaer, at hindre eller i nogen maade Forfang at gjøre. – Givet i Vort Slot Fredericsborg den 22de Juny 1798 – Under Vor Kongelige Haand og Seigl – Christian R. (L:S) Reventlou, Schov, Colbiørnsen, Reiersen – Confirmation paa en Tiende Forening imellem Hospitalet i Aalborg, og General Maior Moltke, som Eier af en Gaard i Svenstrup Bye og Sogn.”

I 1799 skulle der atter bruges en ny forpagter: Fra Jydske efterretninger d. 11 og 18. februar 1799:

”Eieren af Svenstrupgaard er sindet at Bortforpagte samme. Gaarden er beliggende en Miil fra Aalborg, i Svenstrup Sogn, Hornum Herred; Marken er indhegnet med dobbelt Dige for det meeste er beplantet med levende Gierder. Jorderne veldreven, Vangene som ligger ude besaaet med Klever; Kartoffel. Avlen trives især med betydelig fordeel, og legges deraf aarlig imellem 30 til 40 Tønder. Forpagtningen kan tiltrædes Majdag dette Aar, og erfares Vilkaarene hos Eieren paa Svenstrupgaard og hos Hr. Capitain von Bay i Aalborg.”

De følgende to år optog Moltke atter to lån på tilsammen 7500 rigsdaler. Det ene lån blev ydet af broderen, som er beskrevet på følgende måde: ”Jeg underskrevne tilstaaer og hermed vitterliggjør, ret vitterlig Gield skyldig at være til min elskelige Broder Hr. Kammerherre Friderich Moltke, Ridder, Hans Kongl. Majestæts Præsident i Det Kongl. Danske Cancellie, den Summa 2500 rigsdaler” Moltke, som var adelig, havde kontakter til de højeste klasser i Danmark. Udover den netop omtalte bror, så var hans onkel Adam Gottlob Moltke nær ven med Kong Frederik den 5, og når vi nu nærmere os de kongelige, er det nu tid til at gå til næste kapitel i fortællingen.

Frederikshøjs navneattest – og farvel til Moltke

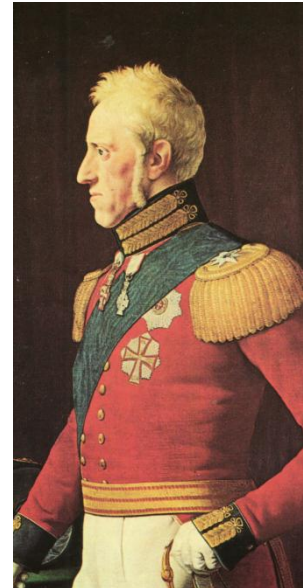
Hvad er historisk korrekt, og hvad er en skrøne? Er det korrekt, hvad historien fortæller, at det er en kronprins, der har givet tilladelse til, at Svenstrupgård fremover skulle hedde Frederikshøj?

Lad det være sagt straks – Ja, det er korrekt, hvilket ses af det følgende, som udspillede sig i år 1802:

D. 27 juli var følgende indrykket i Jydske Efterretninger:

”Den 19 Julii om Aftenen Kl. 7 Slet havde Aalborg Byes Indvaanere den Løkke at see Hans Kongelige Høihed vor elskede Kronprinds indtreffe her, tilligemed Hans Høifyrstelige Durchlaughtighed Prinds Fredrik til aftentaffel og øvrige Følge, hvor da Hans Kongelige Høihed steg af paa Slottet hos vores elskede Stiftamtmand Hr. Kammerherre Pentz, som der paa det bedste havde indrettet alt til Høistsammes Modtagelse. Samme Aften behagede det Hans Kongelige Høihed at bese den Illumination, som i Anledning af Hans høie Nærværelse var foranstaltet saavel paa nogle uden for Slottet her lagte Fartøier, hvorpaa Høistsammes tilligemed Høie Gemahlindes Navn Chiffre med en Krone over vare anbragte, som overalt i hele Byen.

Dagen derpaa (*d. 20. juli*) havde de 2de Borger-Compagnier tilligemed de borgerlige Jæger- og Artilleriekorpsere den Ære at manøvrere for Hans Kongelige Høihed, hvorefter Høistsamme tog Regimentets for faae Aar siden opførte Exerceerhuus og stiftede Fattigskole, samt her indrettede Menage for de ugifte Soldater, Byens Brand-Compagnier og Sprøjter, Hoved-Kirken, Hospitalet, Latinskolen og Byens Arbeidsanstalt i Øiesyn, og værdigede med alt at tilkiendegive sin naadigste Tilfredshed og Velbehag. Efterat Hans Kongelige Høihed derpaa havde spist til Middag hos Hs. Excellence Hr. General-Lieutenant v. Moltke paa Svenstrup (*gaard*), som Hans Kongelige Høihed ved denne Leilighed bærede med Navnet: Frederichshøj, og hvor Modtagelsen og hele Anretningen vidnede om Vertens udmerkede Hengivenhed for sin Fyrste og bekiendte sieldne gode Smag, havde et Selskab

Den omtalte Kronprins Frederik, var den senere kong Frederik d. 6. (*som ses på billedet*) Med dette bevis, kan siges med sikkerhed, at Frederikshøj fik sit navn d. 20. juli 1802.

Allerede året efter solgte Moltke gården, som nu blev betegnet med det nye navn. I Jyske Efterretninger d. 28. Januar 1803 står der: ”Efter Forlydende skal Hans Excellence Hr. General-Lieutenant von Moltke, have solgt i disse Dage sin Gaard i Svenstrup, Friderichshøi kaldet, for imellem 8 á 9000 Rdr. Den indeholder en 12 Tdr. Bønderskyld, og har kostet for circa 20 Aar udi Indkiøb 1100 Rigsdaler, hvortil dog er tilkiøbt lidet Jordsmon”

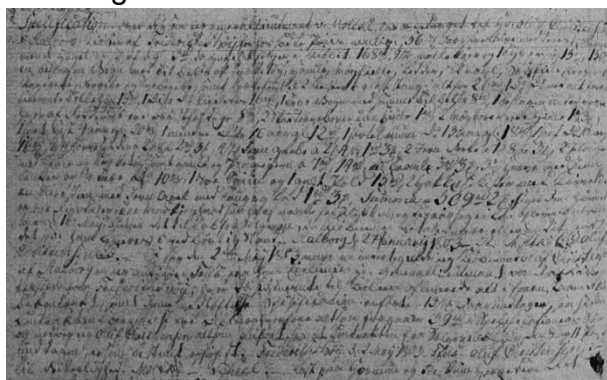
Friderikshøj blev solgt til en købmand, Oluf Christensen fra Aalborg. Her ses skødet.

”Hornum Herreds Skøde og panteprotokol den 14 Juny 1803, blev læst et skøde fra Adam Ludvig von Moltke til Oluf Christensen

Jeg underskrevne Adam Ludvig von Moltke Ridder, General Liutenant og Chef for det 3^{die} Jydske Infanterie Regiment samt Commanderende General i Nørre Jylland, gjør vitterligt: at ieg ved Kiøbe Contract af 27 January indeværende Aar, have solgt og afhændet ligesom ieg og hermed sælger, skiøder og aldeles afhænder fra mig og mine Arvinger til Kjøbmand Hr. Oluf Christensen i Aalborg og hans Arvinger, en mig tilhørende Gaard Friderichshøy kaldet beliggende udi Svenstrup Sogn, Aalborg Amt, bestaaende af Hartkorn Agger og Eng 13 Tønder 2 Skiepper 1 Fjerdingskar 1 album foruden et til Huusmand Ole Rolfsen udi 2 Aar fra sidstafvigte 1st Maj at regne bortleiet Vænge som ikke til Hartkorn er anslaaet, tilligemed Gaardens Bygninger og tilliggende Frugt Hauge, samt de 4te Huse som med de til samme henlagde Jorder beboes og bruges af Fæsterne Ole Rolfsen, Friderick, Niels Rytter og Peder Svendsen imod Een der for af enhver erliggende bestemte Aarlige afgift uden videre

Contributioner, alt saaledes som det udi hoshæftede Kiøbe Contract nøiagtig og nærmere findes specificeret og da Kiøberen Hr. Oluf Christensen nu haver betalt mig den derfor accorderede Kiøbe Summa 8100 rigsdaler, skriver 8100 Rigsdaler Dansk Courant, saa skal foranførte Gaard med alle dertil hørende Mark Jorder, foranmelte umatriculeret Vænge iberegnet, samtlige Gaardens Bygninger med derudi værende Kakkelovne og øvrige Muur og nagelfaste Pertinentier, den ved Gaarden liggende Frugt Hauge med alt derudi værende, den i Jorden nedlagde Sæd med Græsning, den Forring og Gjødskning som i og ved Gaarden haves og forefindes samt de Gaarden tilhørende 4 Huusmænds Boeliger med tilliggende, alt saaledes som Kiøbe Contracten udviiser, saavel som den udi Kiøbe Contracten vedhæftede Specification anførte Besætning og Gaards Redskaber, hvorfor Kiøberen og haver præsteret fornøielig Betaling, fra nu af tilhøre og følge Kiøberen meerermelte Hr. Kiøbmand Oluf Christensen og hans Arvinger som et fuldkommen fast uryggeligt og uigienkaldeligt kiøb fri for hver Mands Tiltale. De sædvanlige Skatter og Contributioner som fra 1st May 1803 af, deraf gaaer og paabydendes vorder, alene undtagen og det med samme Ret og herlighed som ieg fornævnte Gaard med tilliggende efter der paa i Hænde Havende herved overleverede Adkomst derpaa hidindtil eiet haver ieg dette mit Skiøde som til Ting kan læses og protokolleres naar forlanges, egenhændig underskrevet og forseiglet, saa og formaaet de 2de undertegnede med mig til vitterlighed at underskrive og forsegle. Aalborg den 14de Juny 1803, Moltke (L:S) Efter Begiering til Vitterlighed, Hornsyld (L:S) Scheel (L:S) Læst den 30te Juny 1803 og attesteret af at der er ingen Forhold der er *(De sidste 3-4 linjer er så utydelige. at det er umuligt at få noget meningsfuld derudaf)*"

Her følger en specifikaion over hvad der fulgte med, udover gården, da Frederikshøj blev solgt til Oluf Christensen:

Den originale specifikaion ses her til venstre. Den og skødet er meget gnidret, og alt står derfor ikke klart og tydeligt.

Specification over det som ieg generallieutenant v. Moltke har overdraget til Hr. Oluf Christensen i Aalborg, Kiøber af Frederichshøj for

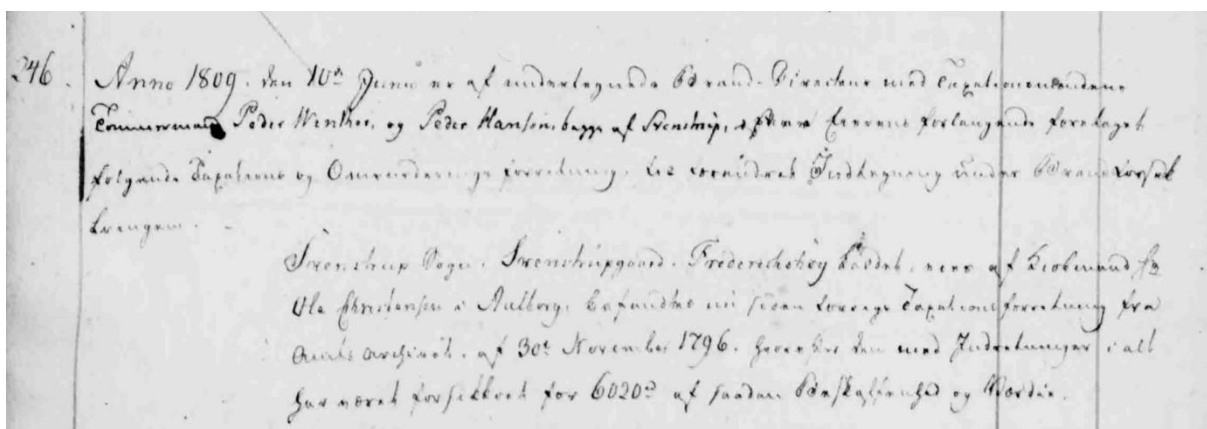
hossadte Pris: nemlig: 56 stk. Faar Kreaturer med deres Afkom, med de yngste (?) stk. af de 9, 3 rigsdaler, da Ynglet følger i Kiøbet (er) 168 rigsdaler, 9 stk. Malkekøer og 1 Tyr per stk. 15 rigsdaler (er) 150 rigsdaler, en beslagen Vogn med Tilbehør af Drætte Tøy, Hamle, Møgfielde, Ladder, Skravle, Sædefiele, Krogreb, Fæerebe og Svøberebe, samt Drættetøy til 2 Bæster og læssetage alt for 26 rigsdaler, 1 Do do med alt foran benævnte Tilbehør 15 rigsdaler, 1 Dito do ligeledes 16 rigsdaler, 1 Træe Vogn med samme Tilbehør 8 rigsdaler, 1 beslagen under Vogn hvoraf Bræderne ere Brøstfældige 8 rigsdaler, 2 (?) uden Hiule 1 rigsdaler, 2 Møgborer paa Hiule 1 rigsdaler, 3 mark, 1 sort Hæst 9 Aar 20 rigsdaler, 1 mindre Dito 16 aar gl. 12

rigsdaler, 1 sortbruun Do 13 Aar gl. 18 rigsdaler, 1 Sort Do 10 Aar gl. 16 rigsdaler, 6 stk. Tørvespader á 2 mark 8 skilling (er) 2 rigsdaler 3 mark, 4 stk. Jern Grebe á 2 mark 4 skilling (er). 1 rigsdaler 3 mark, 2 Jern Forke á 1 mark 8 skilling (er) 3 mark., 2 Plouge med Hiule og Drættetøi samt Hiule og Plougejern á 7 rigsdaler, (er) 14 rigsdaler, 1 Tromle 3 rigsdaler 3 mark, 3½ Harver med Jern Tænder og ½ Træe Do 10 rigsdaler, 1 Soe Svin og 1 Galt Pold 15 rigsdaler, 2 Hakkelsekister med Kniv á 1 rigsdaler (er) 2 rigsdaler, en Slibe Steen med Jern Axel med Trug og Lad 1 rigsdaler 3 mark, Summa 509 rigsdaler 3 mark, siger Fem Hundrede og Nie Rigsdaler Tre Mark, og hvad som heraf maatte for Ulykkes, og desaarsag ei kan afleveres næste 1st May bliver det til udgift for Sælgeren, da Kiøberen ei betaler mere, eller af det indtil det som ham leveres i god lovlig Stand. Aalborg d. 27 January 1803, Moltke (L:S) Oluf Christensen (L:S) - I Dag den 2^{den} May 1803 vare vi undertegnede ieg Kjøbmand Oluf Christensen af Aalborg og ieg Auditør Friis paa hans Excellence Hr. Generallieutenant von Moltkes Vegne tilstede paa Frederikshøy, hvor da sidstnævnte til Kiøberen afleverede alt i foranskrevne Kiøbekontract, samt i denne vedhæftede Specification anførte - 13 stk. Faar undtagen som siden Contraktens oprettelse (?) og hvorfore altsaa fragaaer 39 rigsdaler i Specificationens Sum og (?) ieg Oluf Christensen altsaa anført, saa at Contrakten fra Sælgerens Side, den 8 og 11 Post undtagen, er saa bestemt opfyldt. Friderichshøy d. 2 May 1803, Friis – Oluf Christensen. Til Vitterlighed Moltke, Scheel. Læst paa Hornum of Fleskum Herreders Ret og protocolleret den 30 Juny 1803.

Dermed var det farvel til Adam Ludvig Moltke, som må anses for at være den, der har lagt grundstenen til gården Frederikshøj, som vi kender i dag.

Køb og salg af Frederikshøj

Oluf Christensen beholdt gården Frederikshøj i en del år. I 1809 blev der lavet en taksation af gården for at få lavet den rette brandforsikring. I den forbindelse ses hvilke bygninger der tilhørte gården på det tidspunkt.

Her ses et udsnit fra taksationsforretningen, hvori bla. står: "Svenstrup Sogn, Svenstrupgaard, Frederichshøy kaldet"

”Anno 1809 den 10de Juni er af undertegnede Brand Directeur med Taxationsmændene Tømmermand Peder Winther og Peder Hansen begge af Svenstrup efter Eierens forlangende foretaget følgende Taxations og Omvurderingsforretning til fornødent Indtegnning under Brandforsikringen. – Svenstrup Sogn, Svenstrupgaard, Frederichshøy kaldet, eies af Kiøbmand Hr. Ole Christensen i Aalborg, befandtes nu siden forige Taxationsforretning fra Amtsarchivet af 30de November 1796 hvorfor den med Indretninger i alt har været forsikkret for 6020 rigsdaler, af saadan Beskaffenhed og Værdie.

a, Vaaningshuset østen i Gaarden, 24 Fag. 12^¾ alen dyb. Fyrre under og overtømmer, murede Vægge og Straatag. I de 4re midterste Fag er en Qvist Bygning til begge Sider og ellers er hele Bygningen med gibset og malet Loft. Engelske Vinduer og Hollandske Dørre samt med Braddegulv forsynet indrettet til Sale og Giestekamre med malede og afpudsede Vægge. Borgestue, Fuldmægtig Kammer og Kiøkken og Brøggers – en af muur og Jern Plader opført Pyramide Kakkellovn af nyeste Facon med mesing Indfatning, en Dito Pyramide Kakkellovn – en 2 Etage Jern Vindovn og 2de Jern Bilægger Kakkellovne, en indmuret Kobber Kiedel paa 1^¼ Tønde samt 3de Skorstene og en Bagerovn af brandt Steen.

Do 4re Fag med Giennemgaaende Qvist i Midten blev taxeret á Fag 200 rigsdaler. – (er) 800 rigsdaler. og de øvrige 20 Fag i sønder og Nord á Fag 160 rigsdaler – (er) 3200 rigsdaler. (i alt) 4000 rigsdaler.

Er forhen forsikkret, foruden Kakkellovne med mere for 3050 rigsdaler.

b, Et Huus norden i Gaarden 5 Fag, 10 Alen dyb. Fyrre under og overtømmer, murede Vægge og Straaetag med Loft, Vinduer og Dørre til Materiel, Værelser og Rullestue taxeret for forsikkret for 250 rigsdaler.

Er forhen speciel forsikkret for 200 rigsdaler.

c, Et Huus i sønder 5 Fag 10 Alen dyb. Fyrre under og overtømmer, murede Vægge og Straaetag til Mælke og Haugestue med Loft, Vinduer og Dørre, taxeret og forsikkret for 250 rigsdaler. - Er forhen speciel forsikkret for 200 rigsdaler.

Imellem Hovedbygningen Lit. a og Bygningerne Lit. b og c er et Plankeværk i Bredden i alt 32 alen 4^½ alen høi taxeret og forsikkret for samme Summe som tilforn 20 rigsdaler.

d, Det nordre Huus 21 Fag, 23^¼ Alen dyb, Fyrre under og overtømmer murede Vægge og Straaetag, indvendig 2 Etager med svære Furre Bielker og Afdelings Tømmer og Porte for begge Ender samt Jern beslagne Dørre i Midten, taxeret og forsikkret for 2100 rigsdaler. - Er forhen speciel forsikkret for 1050 rigsdaler.

e, Det vestre Huus 16 Fag, 14 Alen dyb. Fyrre under og overtømmer Murede Vægge og Straaetag, til Rygtekamre, Stald og Fæehuus med Loft, Vinduer og Dørre, taxeret og forsikkret for 800 rigsdaler. - Er forhen speciel forsikkret for 480 rigsdaler.

f, Det søndre Huus, 23 Fag, 8^¼ alen dyb. Fyrre under og overtømmer, murede Vægge og Straatag, til Stald og Staldkamre samt Vogn Remise med Loft, Vinduer og Dørre, taxeret og forsikkret for 920 rigsdaler. - Er forhen forsikkret for 805 rigsdaler.

g, Et Lysthuus i Haugen 5 Fag, 8 alen dyb. Fyrre under og overtømmer, murede Vægge og Straatag. Engelske Vinduer og Hollandske Dørre med indstukne Laase samt malede Værelser med Brædegulv. Taxeret og forsikkret for 60 rigsdaler.

Er forhen speciel forsikkret for 75 rigsdaler.

Det øvrige Plankeværk fragaar af Brandforsikkringen. – i alt 8400 rigsdaler.

De anordnede Brandredskaber forefandtes.

U.A. Korsøe Branddirecteur, Peder Winther, Peder Hansen Møller Taxationsmænd”

Oluf Christensen solgte gården i 1815 til Niels Wigelsen fra Aalborg. Niels Wigelsen er i andre sammenhænge beskrevet således: ”Kongl. Preusisk vide Consul, Capitain ved det Borgerlige Jæger Corps samt Kjøbmand i Aalborg”

Skødet ses her:

”Skiøde fra Oluf Christensen til Niels Wigelsen paa en Gaard Frederikshøj kaldet. Jeg underskrevne Kiøbmand Oluf Christensen i Aalborg sælger og skiøder herved til Hr. Niels Wigelsen Kiøbmand ibid., en mig efter Skiøde fra nu afdøde General Lieutenant von Moltke af Dato 14de Juny 1803, Læst ved Herredstinget i Nibe den 30 samme Maaned tilhørende Gaard Frederikshøj kaldet, beliggende i Svenstrup Sogn, Aalborg Amt, staaende for Hartkorn Agger og Eng 13 Tønder 2 Skiepper 1 Fjerdingskar 1 album, og et lidet under Gaarden hørende, men ei til Hartkorn anslaaet Vænge, som forhen til Ole Rolfsen har været bortleiet iberegnet Gaardens Bygninger og Frugthaugen med Træer, Vexter og Afgrøde og ligesaa Gaardens Afgrøde paa Mark, Eng og i Mose, samt dens Besætning, Ind og Udboe og alle Muur og nagelfaste Ting være sig Kakkellovne, Kiedler i Grue eller andre Ting saa og de 4re til Gaarden efter forbemeldte Skiøde hørende Huuslodder med og uden Bygninger, hvoraf nogle nærværende Tiid beboes og bruges af Ole Rolfsens Enke og Christen Steffensen, alt med den Ret, hvormed ieg har eiet og havt samme, fri for alle til Dato beregnede eller forfaldne Skatter og andre Byrder for den accorderede og betalte Kiøbesum 18000 Rigsbankdaler N.V. skriver Atten Tusinde Rigsbankdaler Navne Værdie – De paa Gaarden havende Skiøde fra afdøde General Lieutenant von Moltke med vedhæftede og ligeledes tinglæst Kiøbe Contract, bliver tilligemed dette Skiøde Kiøberne overleveret – Under min Haand og Seigl og til Vitterlighed betræffende Udstædelsen af 2de Mænd underskrevet og forseiglet. Aalborg den 31de July 1815, Oluf Christensen (L:S) Til Vitterlighed underskriver og forseigler, Niels Borup, J. Nielsen (L:S) At ingen Kiøbecontract om det Kiøb som dette Skiøde indeholder imellem os eller andre paa vore Vegne, har været oprettet bekræftes herved, Oluf Christensen, - Læst paa Hornum Fleskum Herreders Ret den 10de August 1815 og protocolleret, Bassesen, N.S. Wedel”

Til venstre: et parti fra området omkring Frederikshøj. Svenstrup kirke ses i baggrunden.

I 1818 blev der læst en obligation, p.g.a. en ”regning” fra den danske stat i forbindelse med statsbankerotten i 1813.

Obligationen blev udstedt af Oluf Christensen, men transporteret til Niels Wigelsen. I de efterfølgende år, når der blev udstedt skøder, ikke kun for Frederikshøjs vedkommende, men for alle, var der indført en passus der hed "Bankhæftelsen hviler på ejendommen" Det var en gæld til staten, der blev pålagt fast ejendom i Danmark, som følge af den nævnte statsbankerot; og det er præcis hvad denne obligation handler om:

"Underskrevne Oluf Christensen Kjøbmand og Borger her af Staden, for nærværende Tid Eier af Gaarden Frederickshøy, beliggende under Svenstrup Sogn, Aalborg Amt, bestaaende af Hartkorn Tretten Tønder, to Skjepper, et Fjerdingkar, et Album tilstaaer herved paa egne og efterkommende Eieres Vegne, at bemeldte Gaard eller sammes Eiere, forsaavidt denne Ejendom angaaer, I Følge Hans Majestæts allernaadigste Forordning af 5te Januar 1813 og den Rigsbanken under samme Dato meddelte Foundation til bemeldte Bank er skyldig 319 Rigsbankdaler, siger Tre Hundrede og nitten Rigsbankdaler i rede Sølv eller Sølv Valuta, hvilken Summa, saalænge den henstaaer uindfriet, eller bemeldte Gaard er prioriteret, aarlig fra 1st Januar 1813, forrentes af dens Eier med 6½ Procent, som kunne betales i Sølvværdie, og hvoraf det halve eller 3¼ Procent erlægges den 1ste April, og det andet Halve den 1st Octbr. Hovedstolen er fra Bankens Side uopsigelig, men de nærværende og tilkommende Eiere er det forbeholdt. at afbetale samme enten paa een Gang eller efterhaanden, dog at Afbetalingen skeer efter Fjerdingaars Opsigelse til een af de almindelige Betalings-Terminer 11te Juni og 11te Decbr., og ei med ringere Summa end 100 Rigsbankdaler rede Sølv eller Sølv-Valuta. Saa er og nærværende eller tilkommende Eiere af forbenævnte Gaard berettiget til, mod Capitals og resterende Renters lovlige Betaling, at forlange denne Obligation med alle de Banken tilkommende reelle Rettigheder sig cederet. Til Sikkerhed for saavel Capitals som Renters skadeløse Betaling, har Banken efter Foundationen 2 og 11 §§ i bemeldte Gaard med alle sammes Muur- og Nagelfaste Appertinentier, samt øvrige Tilbehør, saasom Leie etc. saa og Assurance Sum, første Prioritets Panteret, frem for enhver anden Fordring og Hæftelse, endog frem for de Kongelige Skatter. I Tilfælde af Renten ei rigtig i de bestemte Terminer inddrives den paa samme Maade som de Kongl. Skatter. Til Bekræftelse under min Haand og Segl. – Aalborg den 8de Januari 1817, Oluf Christensen (L:S) Læst i Retten paa Aalborg Byeting den 24de Martii 1818, Kløcken, og Samme Tid protocolleret test Brorson. De Ejeren af indbemeldte Gaard Frederickshøy, beliggende under Svenstrup Sogn, Aalborg Amt, og bestaaende af Hartkorn Tretten Tønder, to Skiepper et Fjerdingkar et Album. Oluf Christensen Kjøbmand og Borger i Aalborg, har betalt denne Obligations paalydende Capital med deraf til Indbetalingens Datum paaløbne Renter, saa cederes ham herved Obligationen efter hans Begjæring, i Overensstemmelse med den 11te § i Bankfoundationen af 5te Janu. 1813, til hvis Raadighed med samme reelle Rettigheder hvormed Banken, førend Cessionen eje de samme, hvoraf følger, at ikke alene han, fra nu af, er berettiget til lovlig at transportere den til hvem han vil, men endog hvor eller den der her efter bliver lovlig Ejer af samme kan lade den udslette af vedkommende Pantebøger. – Iøvrigt bemærkes: at Rentens Indfordring af Vedkommende, Obligationens Ejer selv bliver at besørge og ikke af de Kongelige

Oppebørsels Betjente for Fremtiden foranstaltes. – Rigsbanken den 13de April 1818, Malling, Schmidt, Thiselbak, Feilberg. – Denne Obligation transporteres herved til nuværende Ejer af Frederikshøj Kjøbmand Niels Wigelsen i Aalborg med samme Rettigheder hvormed min afdøde Mand Kjøbmand Oluf Christensen, Ifølge Rigsbankens foranstaaende Transport haver eiet samme. Aalborg d. 10de Aug. 1818, p.M.B. Sal. Oluf Christensens, Jacob Christensen. – Læst ved Hornum Fleskum Herreds Ret den 20de Aug. 1818, Bassesen – Indført i Herredernes Pante og Skjødeprotocol, Arntzen.”

I 1826 optager Niels Wigelsen et lån i gården på 2600 Rigsbankdaler, som er den nye møntfod efter statsbankerotten, og i 1827 køber han et hus i Svenstrup af Peder Pedersen. I den forbindelse blev der oprettet en aftægtskontrakt til Peder Pedersen. Der er nu tilknyttet fire fæstehuse. til Frederikshøj, som også ses af kommende skøder.

I 1827 blev Frederikshøj atter solgt. Denne gang til Vinhandler J.A. Nørgaard i Aalborg.

Men det var slut på første del af Frederikshøjs historie. Resten, eller nærmere fra år 1827, og frem til år 1921, hvor Frederikshøj blev købt af de danske spritfabrikker, følger i næste års udgave af bladet.

Til højre ses et kort, der er udarbejdet senere end det der indledte artiklen. Her ses at Svenstrupgård er væk, og at Frederikshøj ligger hvor den ligger i dag.

Har du lyst til at læse mere om Adam Ludvig von Moltke og Frederikshøj, så kan jeg anbefale:

Hans Huus Sørensens artikel ”Om Adam Ludvig Moltke” som findes i lokalhistorisk forenings årsblad fra 1988

og en artikel, som Hans Huus Sørensens også har skrevet: ”En ejendoms historie” om udstykningen af Frederikshøjs mark, som findes i lokalhistorisk forenings årsblad fra 1997.

Kurt Dahl